

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....

อ.พ. ๒/๒๕๕๑ สมัยประชุมวิสามัญ

จัดทำโดย
กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ

โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๐-๒

โทรสาร ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๗๓ , ๐ ๒๒๕๔ ๒๐๕๘-๙

Legislative Institutional Repository of Thailand

**ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....**

(คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

Legislative Institutional Repository of Thailand

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือญัตติ ที่เข้าสู่การประชุมของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา และที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภา และผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใด นำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มา กำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมโปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ – ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผลแห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. สารสำคัญ	๒
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑ กับประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)	๗
๔. การออกเสียงประชามติของไทย	๓๗
๕. การออกเสียงแสดงประชามติในต่างประเทศ <ul style="list-style-type: none"> ● ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ● ประเทศสหรัฐอเมริกา ● ประเทศฝรั่งเศส	๔๓
๖. รายงานผลการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำแนกรายจังหวัด	๖๒
๗. สถิติข้อมูลการออกเสียงประชามติ	๖๕

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

นางสาวดวงรัตน์ เล้าหัดตพงษ์ภูริ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๑

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายนิพัทธ์ สระฉันทพงษ์

นายชงคชาญ สุวรรณมณี

นางสาววัชรภรณ์ จุ้ยลำเพ็ญ

นายแดนชัย ไชวิเศษ

นายสุเทพ น้อยนารถ

นางสาวดาวรัตน์ สมจิตร

นางสาวปรมฤดี วงศ์สาคร

นิติกร ๘ว.

วิทยากร ๘ว.

วิทยากร ๘ว.

นิติกร ๔

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๔

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

๕ มิถุนายน ๒๕๕๑

LIART

หลักการและเหตุผล
แห่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
พ.ศ. ....
(คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

หลักการ

ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ

เหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

สาระสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... มีสาระสำคัญ ดังนี้^{*}

๑. ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ประกาศให้มีการจัดทำประชามติ ในกรณีที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติ หรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี อาจปรึกษา ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภา เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติ (มาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย) ซึ่งในประกาศดังกล่าวจะต้องประกอบด้วย

๑.๑ เรื่องที่ต้องจัดทำประชามติ ต้องมีข้อความและรายละเอียดของเรื่อง ที่จัดทำประชามติอย่างชัดเจนเพียงพอที่ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติจะสามารถตัดสินใจว่าจะลงคะแนนว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

๑.๒ การจัดทำให้มีการออกเสียงประชามติดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นไปเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี

๑.๓ พื้นที่ในการจัดทำหรือออกเสียงประชามติว่าจะกระทำทั่วราชอาณาจักร หรือกระทำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ (มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง)

๒. การจัดทำประชามติในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ มาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายนั้น แต่หากไม่ได้มีกฎหมายใดบัญญัติไว้ให้เป็นตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด (มาตรา ๕ วรรคสอง)

๓. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ ในราชกิจจานุเบกษาภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่มิประกาศนายกรัฐมนตรีให้มีการจัดทำประชามติ โดยวันออกเสียงประชามติต้องไม่ก่อน ๕๐ วัน และไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วัน นับแต่วันประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาและจะต้องเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร หรือทั้งเขตออกเสียงประชามติ (มาตรา ๖)

* ที่มา : คณะกรรมการการเลือกตั้ง

๔. การกำหนดจำนวนเสียงในการจัดทำประชามติสามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณี ดังนี้

๔.๑ การจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง

(๑) กรณีมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ

(๒) กรณีมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ และผู้ออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบกับเรื่องขอจัดทำประชามติ (มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง)

๔.๒ การจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด

(๑) กรณีมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ

(๒) กรณีมีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ และผู้ออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ (มาตรา ๘ วรรคสอง)

๕. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายดำเนินการ ดังนี้

(๑) จัดให้มีการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

(๒) จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้ที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ

(๓) ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศในเรื่องที่เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ (มาตรา ๕)

LIART

๖. การกำหนดเขตออกเสียงประชามติ (มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง) แบ่งได้ ๒ ลักษณะดังนี้

(๑) การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

(๒) การจัดให้มีการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ใช้เขตท้องที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ

๗. การแต่งตั้งคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง (มาตรา ๑๐ วรรคสองและสาม)

(๑) กรณีใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงและ ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง

(๒) กรณีใช้เขตท้องที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้เป็นเขตออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงไม่เกิน ๕ คน และ ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ๑ คน

๘. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ประกาศกำหนดจำนวนหน่วยออกเสียงประชามติและที่ออกเสียงประชามติ โดยให้พิจารณาจากจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติในแต่ละหน่วยออกเสียง จำนวน ๘๐๐ คน เป็นประมาณ และความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิออกเสียงด้วย (มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง)

๙. ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายมีหน้าที่จัดทำและปิดประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงประชามติ พร้อมกับประกาศให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๕ (มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง)

๑๐. ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

ราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงประชามติโดยอนุโลม (มาตรา ๑๑ วรรคสอง)

๑๑. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง หรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใด เป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานการออกเสียงได้ตามสมควร (มาตรา ๑๔)

๑๒. ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงประชามติ ๑ คน คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่า ๕ คน และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลอื่นทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงประชามติ (มาตรา ๑๕)

๑๓. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดลักษณะและขนาดของบัตรออกเสียงประชามติและวิธีการลงคะแนนเสียงประชามติ (มาตรา ๑๖ วรรคสอง)

๑๔. การลงคะแนนประชามติให้เปิดการลงคะแนนเสียง ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา (มาตรา ๒๐)

๑๕. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงประชามติสำหรับผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่า ๕๐ วัน นับถึงวันออกเสียงประชามติ และผู้ที่มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร (มาตรา ๒๓)

๑๖. การนับคะแนนเสียงประชามติให้นับคะแนน ณ ที่ออกเสียงประชามติ (มาตรา ๒๘)

๑๗. บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด
- (๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่องทำเครื่องหมาย
- (๕) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้

(๖) บัณฑิตที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัณฑิตเสีย (มาตรา ๒๕)

๑๘. ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงประชามติ และจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว และหากเป็นการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้แจ้งผลการออกเสียงประชามติไปยังนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๓๒)

๑๙. เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียงประชามติ หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของผู้มาใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงประชามตินั้น เห็นว่าการออกเสียงเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงประชามติไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่การลงคะแนนออกเสียงประชามติสิ้นสุดลง (มาตรา ๓๓)

๒๐. เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำคัดค้านการออกเสียงประชามติให้ดำเนินการพิจารณาได้ส่วนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงประชามติในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้สั่งให้มีการออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันออกเสียงประชามติ เว้นแต่การออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นจะไม่ทำให้ผลการออกเสียงประชามติของทุกหน่วยออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำคัดค้านนั้น (มาตรา ๓๔)

๒๑. บทกำหนดโทษ (มาตรา ๓๕ – มาตรา ๔๒)

(๑) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงประชามติไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม (มาตรา ๓๕)

(๒) ห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งหรือมอบหมายในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ (มาตรา ๓๖)

(๓) ห้ามมิให้ผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่อำนวยความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียงประชามติของผู้มีสิทธิออกเสียง (มาตรา ๓๗)

(๔) ห้ามมิให้ผู้ใดทำลายบัตรออกเสียงประชามติ หรือทำให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุดหรือเสียหาย หรือทำให้บัตรเสียเป็นบัตรประชามติใช้ได้ (มาตรา ๓๘)

(๕) ห้ามมิให้ผู้ใดทำการแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติในระหว่าง ๗ วัน ก่อนออกเสียงจนถึงสิ้นสุดเวลาการออกเสียงประชามติ (มาตรา ๔๑)

(๖) ห้ามมิให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงดำเนินการดังต่อไปนี้

- นับบัตรออกเสียงหรือคะแนนเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนเสียงผิด

- ทำให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุด เสียหาย หรือเป็นบัตรเสีย

- ทำให้บัตรเสียเป็นบัตรที่ใช้ได้

- อ่านบัตรประชามติผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานไม่ตรงความจริง (มาตรา ๔๒)

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ กับ ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑"</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>"ผู้มีสิทธิออกเสียง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย</p>	<p>ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า "ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐"</p> <p>ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>ข้อ ๓ ในประกาศนี้</p> <p>"สภาร่างรัฐธรรมนูญ" หมายความว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙</p> <p>"การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ" หมายความว่า การเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งจัดทำโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙</p> <p>"วันเผยแพร่" หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>"การออกเสียง" หมายความว่า การออกเสียงประชามติ</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ...."</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>"รัฐธรรมนูญ" หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐</p> <p>"การออกเสียง" หมายความว่า การออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ</p> <p>"ผู้มีสิทธิออกเสียง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ</p> <p>"วันออกเสียง" หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติ</p> <p>"เขตออกเสียง" หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดให้เป็นเขตออกเสียงประชามติ</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ</p> <p>“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึง กิ่งอำเภอและเขต</p> <p>“เทศบาล” หมายความว่ารวมถึง เมืองพัทยา</p>	<p>ว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับซึ่งจัดทำโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติมาตรา ๒๙ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๙</p> <p>“ผู้มีสิทธิออกเสียง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ</p> <p>“วันออกเสียง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันออกเสียงประชามติตามประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>“เขตออกเสียง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตออกเสียงประชามติ</p> <p>“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ</p> <p>“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึง กิ่งอำเภอและเขต</p> <p>“เทศบาล” หมายความว่ารวมถึง เมืองพัทยา</p> <p>ข้อ ๔ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้ว ให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญโดยความเห็นชอบของสภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนดวันที่นำร่างรัฐธรรมนูญออกเผยแพร่ให้ประชาชนทราบในราชกิจจานุเบกษา</p>	<p>“หน่วยออกเสียง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ</p> <p>“ที่ออกเสียง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนออกเสียงประชามติ และให้หมายความรวมถึง <u>บริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่ออกเสียงประชามติ</u></p> <p><u>“หีบบัตรออกเสียง”</u> หมายความว่า หีบบัตรออกเสียงประชามติ</p> <p>“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร</p> <p>“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึง <u>เขตและกิ่งอำเภอ</u></p> <p>“เทศบาล” หมายความว่ารวมถึง เมืองพัทยา</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๙ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>มาตรา ๔ ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้มีการออกประกาศของนายกรัฐมนตรีในราชกิจจานุเบกษา โดยจะต้องมีรายละเอียด ดังนี้</p>	<p>ข้อ ๕ ให้ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญรักษาการตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกคำสั่งระเบียบ หรือประกาศเพื่อให้เป็นไปตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>คำสั่ง ระเบียบ หรือประกาศนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p> <p>ข้อ ๘ ในการจัดทำประชามติตามมาตรา ๒๙ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรม ตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย โดยให้มีอำนาจออกประกาศและระเบียบอันจำเป็นแก่การปฏิบัติในการดำเนินการตามประกาศนี้</p> <p>สภาร่างรัฐธรรมนูญอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลคณะหนึ่งหรือหลายคณะ เพื่อทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะประสานให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนแก่คณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งติดตามให้มีการปฏิบัติตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>ข้อ ๙ การจัดทำประชามติตามข้อ ๘ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนดวันออกเสียง โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งวันออกเสียงต้องไม่เร็วกว่าสิบห้าวันและไม่ช้ากว่าสามสิบวัน</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</p> <p>มาตรา ๕ ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้มีการออกประกาศของนายกรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยจะต้องมีรายละเอียด ดังนี้</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๑) กำหนดวันออกเสียงประชามติ (๒) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความชัดเจนเพียงพอที่จะขอคำปรึกษาจากผู้มีสิทธิออกเสียงว่าจะลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ</p>	<p>นับแต่วันเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๔ และการออกเสียงนั้นจะต้องกระทำภายในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร</p>	<p>(๑) กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงว่าจะลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ (๒) กำหนดว่าการจัดให้มีออกเสียงดังกล่าวเป็นไปเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นไปเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี (๓) กำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงดังกล่าวจะกระทำทั่วราชอาณาจักรหรือกระทำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ กรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ การประกาศให้มีการออกเสียงให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายนั้น หรือหากกฎหมายมิได้บัญญัติไว้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด มาตรา ๖ เมื่อมีประกาศของนายกรัฐมนตรีให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง หรือประกาศให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๕ วรรคสองให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่มิประกาศดังกล่าว โดยวันออกเสียงต้องไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวัน นับแต่วันประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา และวันออกเสียงต้องกำหนดเป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร หรือวันเดียวกันทั้งเขตออกเสียงแล้วแต่กรณี</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๕ เมื่อมีประกาศของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้ที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ รวมทั้งจัดให้มีการเผยแพร่เอกสาร</p>	<p>ข้อ ๑๐ การออกเสียงให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ</p> <p>ข้อ ๖ ในการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญตามข้อ ๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับแต่งตั้งจากสภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและจัดทำเอกสารชี้แจงให้ประชาชนได้รับทราบและทำความเข้าใจอย่างทั่วถึง</p>	<p><u>มาตรา ๗ การออกเสียง ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ</u></p> <p><u>มาตรา ๘ การออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามตินั้น</u></p> <p><u>การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ</u></p> <p><u>มาตรา ๙ เมื่อมีประกาศกำหนดวันออกเสียงตามมาตรา ๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึงรวมทั้งจัดให้มี</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p><u>เกี่ยวกับเรื่องที่ทำประชามติเพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบ</u></p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม <u>หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</u></p>	<p>ร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นใหม่นั้น มีสาระสำคัญอย่างไร และมีความแตกต่างกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเรื่องใด</p> <p>นอกจากการจัดทำเอกสารเผยแพร่แล้ว ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งพิจารณารูปแบบแนวทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยประสานความร่วมมือกับสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เป็นไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้ อาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้</p> <p>ข้อ ๗ ในการออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึงตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย ทั้งนี้ ให้พิจารณารูปแบบ แนวทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วย โดยอาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ ดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้</p> <p>ข้อ ๑๑ การออกเสียงให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง</p>	<p>การแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่ทำประชามติ</p> <p><u>ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ จัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</u></p> <p>การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด <u>ประจำเขตออกเสียงไม่เกินห้าคนและผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหนึ่งคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย</u></p> <p><u>มาตรา ๑๐ การออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕(๑) ของรัฐธรรมนูญให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง สำหรับการออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕(๒) ของรัฐธรรมนูญให้ใช้เขตท้องที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเป็นเขตออกเสียงกรณีใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงให้</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละจังหวัดและกำหนดที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนของผู้มีสิทธิออกเสียงในแต่ละหน่วยออกเสียงและความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียง<u>ประชามติ</u> และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง<u>ประชามติ</u></p>	<p>มอบหมาย</p> <p>ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละจังหวัดและกำหนดที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนของผู้มีสิทธิออกเสียงในแต่ละหน่วยออกเสียงจำนวนแปดร้อยคนเป็นประมาณ และความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียง และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบ ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง</p>	<p><u>คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงและผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกการออกเสียงประจำเขตออกเสียง โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย</u></p> <p><u>กรณีมิได้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายแต่งตั้งคณะกรรมการออกเสียงประจำเขตออกเสียงไม่เกินห้าคนและผู้อำนวยความสะดวกการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหนึ่งคน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเขตออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย</u></p> <p>มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายกำหนดหน่วยออกเสียงที่จะพึงมีในแต่ละจังหวัดหรือเขตออกเสียง และกำหนดที่ออกเสียงของหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนของผู้มีสิทธิออกเสียงในแต่ละหน่วยออกเสียงจำนวนแปดร้อยคนเป็นประมาณ และความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียง และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบ ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง</p> <p>เพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิออกเสียง คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงตามประกาศในวรรคหนึ่งเป็นสถานที่อื่นตามที่เห็นเหมาะสมก็ได้ โดยต้องประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงให้ทราบก่อนวันออกเสียง<u>ประชามติ</u>ไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ได้</p>	<p>ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงตามประกาศในวรรคหนึ่งเป็นสถานที่อื่นตามที่เห็นเหมาะสมก็ได้ โดยต้องประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงให้ทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ได้</p> <p>ข้อ ๑๓ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสทิธิออกเสียง</p> <p>(๑) มีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี</p> <p>(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการออกเสียง และ</p> <p>(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันออกเสียง</p> <p>ในกรณีที่มีการย้ายทะเบียนบ้านออกจากเขตออกเสียงหนึ่งไปยังเขตออกเสียงหนึ่ง อันทำให้บุคคลมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงเป็นเวลาติดต่อกันน้อยกว่าสามสิบวันนับถึงวันออกเสียงให้บุคคลนั้นมีสิทธิลงคะแนนออกเสียงในเขตออกเสียงที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน</p>	<p><u>มอบหมายอาจประกาศกำหนดที่ออกเสียงนอกเขตของหน่วยออกเสียงก็ได้</u></p> <p>ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายอาจเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงตามประกาศในวรรคหนึ่งเป็นสถานที่อื่นตามที่เห็นเหมาะสมก็ได้ โดยต้องประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงให้ทราบก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศการเปลี่ยนแปลงที่ออกเสียงน้อยกว่าระยะเวลาดังกล่าวก็ได้</p> <p><u>มาตรา ๑๒</u> ผู้มีสทิธิออกเสียงต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ</p> <p>LIERT</p> <p>Legislative Institutional Repository of Thailand</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๖ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละจังหวัดและปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ ไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน <u>เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร</u> และที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียงประชามติ</p> <p>ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภามาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงโดยอนุโลม ทั้งนี้</p>	<p>ข้อ ๑๔ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ในวันออกเสียง เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (๒) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช (๓) ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย <p>ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละจังหวัดและปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศของสภาร่างรัฐธรรมนูญที่กำหนดวันออกเสียงตามข้อ ๔ ไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียงไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง</p>	<p>มาตรา ๑๓ <u>เมื่อได้มีประกาศกำหนดวันออกเสียง ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของแต่ละหน่วยออกเสียงและปิดประกาศบัญชีรายชื่อดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๕ วรรคหนึ่งหรือประกาศให้มีการออกเสียงตามมาตรา ๕ วรรคสอง</u> ไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเขต ที่ว่าการกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ศาลาว่าการเมืองพัทยา ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ออกเสียงหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่ออกเสียง <u>ในเขตออกเสียงนั้น</u>ไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันออกเสียง</p> <p>ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและการถอนชื่อผู้ไม่มี</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>โดยให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง</p> <p>มาตรา ๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่การออกเสียงประชามติในแต่ละจังหวัดได้ตามที่เห็นสมควร</p>	<p>ข้อ ๑๘ ภายใต้บังคับข้อ ๑๑ วรรคสอง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ บุคคลหรือคณะบุคคล คณะหนึ่งหรือหลายคณะ หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการออกเสียงตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ</p> <p>ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่งไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในการลงคะแนนเพื่อออกเสียงและการนับคะแนนในที่ออกเสียงนั้น</p> <p>การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน ถ้าในวันออกเสียงมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้กรรมการที่เหลืออยู่แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจนครบห้าคน</p> <p>ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาปฏิบัติหน้าที่หรือไม่อยู่ในที่ออกเสียงหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้</p>	<p>สิทธิออกเสียงโดยอนุโลม ทั้งนี้ โดยให้ยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อหรือถอนชื่อต่อคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย</p> <p>มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงหรือคณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานการออกเสียงได้ตามสมควร</p> <p>มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการออกเสียง ดังนี้</p> <p>(๑) ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงหนึ่งคน มีหน้าที่อำนวยความสะดวกช่วยเหลือ และให้คำแนะนำในการตรวจสอบเอกสารและการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง รวมทั้งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย</p> <p>(๒) คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงไม่น้อยกว่าห้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงและนับคะแนนออกเสียงของหน่วยออกเสียงแต่ละแห่ง</p> <p>ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยและสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของ</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๐ <u>ให้กรรมการประจำที่ออกเสียงมีหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในที่ออกเสียงและมีหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้</u></p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียงประชามติ ให้กรรมการประจำที่ออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะใช้สิทธิออกเสียง</p> <p>มาตรา ๙ <u>ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการประจำที่ออกเสียงแต่ละแห่งไม่น้อยกว่าห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในการลงคะแนนเพื่อออกเสียงประชามติและการนับคะแนนในที่ออกเสียงนั้น</u></p> <p><u>การแต่งตั้งกรรมการประจำที่ออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คน ถ้าในวันออกเสียงประชามติมีกรรมการประจำที่ออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคนให้กรรมการที่เหลืออยู่แต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำที่ออกเสียงจนครบห้าคน</u></p>	<p>กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าประธานกรรมการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ แล้วแต่กรณี</p> <p>ข้อ ๒๐ ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีหน้าที่ดำเนินการและรักษาความเรียบร้อยในที่ออกเสียง และมีหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะใช้สิทธิออกเสียง</p>	<p><u>ผู้อำนวยการประจำหน่วยออกเสียงและคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง</u></p> <p>ในกรณีที่ผู้ใดขัดขวางการออกเสียง ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปจากที่ออกเสียงได้ แต่ต้องไม่ขัดขวางต่อการที่ผู้มีสิทธิออกเสียงจะใช้สิทธิออกเสียง</p> <p>มาตรา ๑๖ <u>คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตามมาตรา ๑๕ (๒) ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการไม่น้อยกว่าสี่คน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้น</u></p> <p><u>ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีจำนวนไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออก</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p><u>ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มาปฏิบัติหน้าที่หรือไม่อยู่ในที่ออกเสียงหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแทนหรือปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าประธานกรรมการจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้แล้วแต่กรณี</u></p> <p>มาตรา ๑๑ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๘ และคณะกรรมการประจำที่ออกเสียงได้</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๘ และกรรมการประจำที่ออกเสียงเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>ค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๘ และกรรมการประจำที่ออกเสียงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p>	<p>ข้อ ๒๑ นอกจากที่กำหนดไว้โดยเฉพาะในประกาศนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามข้อ ๑๘ และคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงได้</p> <p>ค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๘ และกรรมการประจำหน่วยออกเสียงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ</p>	<p><u>เสียงให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๕ (๒)</u></p> <p><u>ในวันออกเสียง ถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วมีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงห้าคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่อยู่ขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้นจนครบห้าคน แต่ถ้าไม่มีกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมาปฏิบัติหน้าที่เลย ให้คณะกรรมการประจำเขตออกเสียงแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเพื่อปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียง ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</u></p> <p>มาตรา ๑๗ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖</p> <p>ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา</p> <p>ค่าตอบแทนของบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงประชามติและบัตรออกเสียงประชามติ โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง ลักษณะและขนาดของบัตรออกเสียงประชามติ และวิธีการลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</p> <p><u>ในราชกิจจานุเบกษา</u></p>	<p>ข้อ ๒๒ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงและบัตรออกเสียงประชามติ โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง</p> <p>ข้อ ๒๓ บัตรออกเสียงประชามติให้ใช้กระดาษ มีขนาดกว้างยาวตามความจำเป็น และให้เย็บเป็นเล่ม ๆ ละไม่เกินห้าสิบบัตร ให้มีปกหน้าและปกหลัง และมีรอยปรุเพื่อให้ฉีกบัตรออกเสียงประชามติจากต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติได้</p> <p>ปกหน้าตอนบนมีข้อความว่า "เล่มที่..... เลขที่..... ถึงเลขที่..... จำนวน.....บัตร" ถัดลงไปมีข้อความว่า "บัตรออกเสียงประชามติ" ถัดลงไปมีข้อความว่า "หน่วยออกเสียงที่..... หมู่ที่..... ตำบล/แขวง.....(เทศบาล.....) อำเภอ/เขต..... ที่ออกเสียง..... เขตออกเสียงจังหวัด....." และมีช่องสำหรับลงลายมือชื่อผู้มอบบัตรออกเสียงประชามติและผู้รับบัตรออกเสียงประชามติ</p> <p>ปกหลังอย่างน้อยให้มีรายการดังนี้ "บัตรออกเสียงประชามติ จำนวน.....บัตร ใช้แล้วจำนวน.....บัตร ได้ตรวจสอบจำนวนบัตรออกเสียงประชามติแล้วเหลือ จำนวน.....บัตร" และมีช่องสำหรับลงลายมือชื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ผู้ตรวจสอบและนำส่ง</p>	<p>มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีหีบบัตรออกเสียงประชามติและบัตรออกเสียงประชามติ โดยมีลักษณะที่เหมาะสมและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิออกเสียง ลักษณะและขนาดของบัตรออกเสียงประชามติ และวิธีการลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
	<p>ข้อ ๒๔ ด้านในของบัตรออกเสียงประชามติมีรอยปรุฉีกขาดได้ ระหว่างต้นขั้วมีข้อความว่า “เล่มที่.....เลขที่.....” ของบัตรออกเสียงประชามติและช่องใส่ลำดับที่ของผู้มีสิทธิออกเสียงตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง รวมทั้งให้มีช่องสำหรับลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยออกเสียง ผู้ที่จ่ายบัตรออกเสียงประชามติและมีช่องสำหรับให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือลายพิมพ์นิ้วมือเพื่อเป็นหลักฐานการรับบัตรออกเสียงประชามติ</p> <p>ด้านในของบัตรออกเสียงประชามติดอนบนบริเวณรอยต่อกับต้นขั้วมีข้อความระบุว่า “การออกเสียงประชามติให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช...” ถัดลงไป มีข้อความว่า “ให้ทำเครื่องหมาย กากบาท (X) จำนวนเครื่องหมายเดียวในช่องทำเครื่องหมายได้ข้อความแสดงความคิดเห็นที่ท่านเลือก” ถัดลงไปได้รอยพับของบัตรออกเสียงประชามติเป็นช่องสำหรับทำเครื่องหมายลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ</p> <p>ข้อ ๒๕ การลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมายกากบาท (x) จำนวนเครื่องหมายเดียวในช่องทำเครื่องหมายได้ข้อความแสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก</p>	<p>มาตรา ๑๙ <u>การลงคะแนนในบัตรออกเสียงประชามติ</u> <u>ให้ผู้ออกเสียงทำเครื่องหมายกากบาท ในช่องทำเครื่องหมาย</u> <u>แสดงความคิดเห็นที่ผู้ออกเสียงเลือก</u></p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๑๓ ในวันออกเสียง<u>ประชามติ</u> ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียง<u>ประชามติ</u>ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา</p> <p>มาตรา ๑๔ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในที่ออกเสียงใดให้ออกเสียงประชามติ ณ ที่ออกเสียงนั้น</p> <p><u>ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงประชามติในที่ออกเสียงที่ตนมีสิทธิได้เพียงแห่งเดียว</u></p> <p>มาตรา ๒๑ ในการดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียง<u>ประชามติ</u>ของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลานานน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงประชามติ หรือผู้ที่อยู่นอกราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียง<u>ประชามติ</u></p>	<p>ข้อ ๒๗ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียงตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกาถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา</p> <p>ข้อ ๒๘ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงในที่ออกเสียงใดให้ออกเสียง ณ ที่ออกเสียงนั้น</p> <p><u>ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงในที่ออกเสียงที่ตนมีสิทธิได้เพียงแห่งเดียว และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงที่ได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงใด ให้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น</u></p> <p>ข้อ ๓๕ ผู้มีสิทธิออกเสียงใดมีถิ่นที่อยู่ซึ่งอยู่ในจังหวัดอื่น นอกจากจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หากประสงค์จะขอใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ ให้ยื่นคำขอลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงอย่างน้อยสามสิบวัน</p> <p><u>ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิออกเสียงตามวรรคหนึ่ง</u></p>	<p>มาตรา ๒๐ ในวันออกเสียง ให้เปิดการลงคะแนนออกเสียงตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกาถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา</p> <p>มาตรา ๒๑ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงของหน่วยออกเสียงใดให้ลงคะแนนออกเสียงได้ ณ ที่ออกเสียงนั้น <u>และให้มีสิทธิลงคะแนนออกเสียงได้เพียงแห่งเดียว</u></p> <p>มาตรา ๒๒ ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยออกเสียงอื่นที่อยู่นอกหน่วยออกเสียงที่ตนมีสิทธิออกเสียงในเขตออกเสียงเดียวกัน สามารถลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงที่ตนต้องปฏิบัติหน้าที่</p> <p>มาตรา ๒๓ กรณีการออกเสียงประชามติที่<u>ราชอาณาจักร</u> คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการใช้สิทธิออกเสียงของผู้มีสิทธิซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลานานน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงประชามติ หรือผู้ที่<u>มีถิ่นที่อยู่</u>นอกราชอาณาจักร รวมทั้งวิธีการนับคะแนน และแจ้งผลคะแนนการออกเสียงในกรณีดังกล่าวด้วย</p> <p><u>การดำเนินการตามวรรคหนึ่งผู้มีสิทธิออกเสียง</u></p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>ในกรณีดังกล่าวด้วย</p> <p>มาตรา ๑๕ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผยและเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงเปิดหีบบัตรออกเสียง<u>ประชามติ</u>ในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียง ซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้น เห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียง<u>ประชามติ</u>ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคน ซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น</p>	<p>ข้อ ๒๙ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้น เห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น</p>	<p>ผู้ใดอยู่ในจังหวัดอื่นนอกจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านติดต่อกันเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียงหรือมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร หากประสงค์จะใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่หรือในประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ ต้องมาลงทะเบียนเพื่อขอใช้สิทธิออกเสียงนอกเขตจังหวัด หรือนอกราชอาณาจักร แล้วแต่กรณี โดยต้องลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน</p> <p><u>การลงทะเบียนให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</u></p> <p>มาตรา ๒๔ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมดของหน่วยออกเสียงนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรทั้งหมดในที่ออกเสียงไว้ในที่เปิดเผยและเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนนให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงเปิดหีบบัตรออกเสียงในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ ณ ที่ออกเสียงนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้ทำการบันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่ออกเสียงในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิออกเสียงอยู่ในขณะนั้น</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๑๖ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำที่ออกเสียงโดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน หรือหลักฐานอื่นใดตามที่กำหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา</p> <p>เมื่อคณะกรรมการประจำที่ออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง โดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้กรรมการประจำที่ออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำที่ออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้ออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงวินิจฉัยว่าผู้ถูก</p>	<p>ข้อ ๓๐ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงโดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้น ไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วย</p>	<p>มาตรา ๒๕ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยออกเสียงโดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้และมีหมายเลขประจำตัวประชาชนของผู้ถือบัตร</p> <p>เมื่อคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วให้อ่านชื่อตัวและชื่อสกุลของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และชื่อหน่วยงานของรัฐที่ออกบัตร พร้อมทั้งให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงจดลำดับที่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงที่ต้นขั้วบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน</p> <p>ในกรณีที่มีผู้ทักท้วงหรือกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสงสัยว่าผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วย</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>ทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ขาดของคณะกรรมการประจำที่ออกเสียงนั้น</p> <p>มาตรา ๑๗ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและส่งจ่ายบัตรออกเสียงประชามติและให้ทำเครื่องหมายในบัตรที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และจัดทำรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติและจำนวนบัตรที่เหลือ</p>	<p>ออกเสียง วินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้น</p> <p>ข้อ ๓๑ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนนและส่งจ่ายบัตรออกเสียงประชามติ และให้ทำเครื่องหมายในบัตรที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และกรณีที่มีผู้มาแสดงตนขอใช้สิทธิตามข้อ ๒๔ เหลืออยู่ในที่ออกเสียง แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงจ่าย</p>	<p>ออกเสียงวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย และให้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนั้น</p> <p>มาตรา ๒๖ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการหรือผู้สูงอายุในการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย จัดให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนออกเสียงของคนพิการหรือผู้สูงอายุไว้เป็นพิเศษ หรือจัดให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนออกเสียงภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง แต่การให้ความช่วยเหลือดังกล่าว ต้องให้คนพิการหรือผู้สูงอายุได้ลงคะแนนออกเสียงด้วยตนเอง ทั้งนี้ การอำนวยความสะดวกนั้นต้องเป็นไปเพื่อให้มีการลงคะแนนออกเสียงโดยตรงและลับ</p> <p>มาตรา ๒๗ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศปิดการลงคะแนน และส่งจ่ายบัตรออกเสียงประชามติ แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงประชามติที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรออกเสียงประชามติที่ใช้ลงคะแนนออกเสียงไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ในกรณีที่มีผู้สิทธิออกเสียงซึ่งประสงค์จะลงคะแนนออกเสียงได้มักอยู่ในบริเวณ</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>โดยให้กรรมการประจำที่ออกเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ที่นั่นทราบ</p> <p>มาตรา ๑๔ เมื่อปิดการออกเสียงประชามติแล้วให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงแต่ละแห่งนับคะแนนที่ออกเสียงนั้นโดยเปิดเผยจนแล้วเสร็จ</p> <p>วิธีการนับคะแนน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>มาตรา ๑๕ บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นบัตรเสีย</p> <p>(๑) บัตรปลอม</p> <p>(๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน</p> <p>(๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด</p> <p>(๔) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการ</p>	<p>บัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อได้ทำการลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงประชามติของหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายงานเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติและจำนวนบัตรที่เหลือ โดยให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ที่นั่นทราบ</p> <p>ข้อ ๓๒ เมื่อปิดการออกเสียงแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่งนับคะแนน ณ หน่วยออกเสียงนั้นโดยเปิดเผยจนแล้วเสร็จ</p> <p>วิธีการนับคะแนน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>ข้อ ๓๓ บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นบัตรเสีย</p> <p>(๑) บัตรปลอม</p> <p>(๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน</p> <p>(๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด</p> <p>(๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่องที่</p>	<p>ที่ออกเสียงแล้วก่อนเวลาปิดการลงคะแนนออกเสียงที่เหลืออยู่แต่ยังไม่ได้รับบัตรออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบบัตรออกเสียงประชามติให้แก่ผู้มาแสดงตนนั้น และเมื่อผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนออกเสียงเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงปิดช่องใส่บัตรออกเสียงประชามติของหีบบัตรออกเสียง และจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรออกเสียงประชามติทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรออกเสียงประชามติ และจำนวนบัตรออกเสียงประชามติที่เหลือ โดยให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่ที่นั่นทราบ</p> <p>มาตรา ๒๘ เมื่อปิดการลงคะแนนออกเสียงประชามติแล้วให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงแต่ละแห่งนับคะแนนที่ออกเสียงนั้น โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จ</p> <p>วิธีการนับคะแนน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>มาตรา ๒๙ บัตรออกเสียงประชามติดังต่อไปนี้ ให้ถือเป็นบัตรเสีย</p> <p>(๑) บัตรปลอม</p> <p>(๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน</p> <p>(๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนในทางใด</p> <p>(๔) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนนอกช่อง</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>เลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย</p> <p>ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงสภากลางในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า "เสีย" พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามอนุมาตราใด แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนน</p> <p>มาตรา ๒๐ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำที่ออกเสียงนำบัตรออกเสียงประชามติของผู้มาใช้สิทธิทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียง<u>ประชามติ</u> พร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนนแล้วปิดหีบบัตรจัดส่งไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p>	<p>เครื่องหมาย</p> <p>(๕) บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้</p> <p>(๖) บัตรที่ทำเครื่องหมายลงคะแนนมากกว่าหนึ่งเครื่องหมาย</p> <p>(๗) บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดลงไป</p> <p>(๘) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย</p> <p>ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสภากลางในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า "เสีย" พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามวงเล็บใด แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนน แต่ให้นับรวมเป็นจำนวนผู้มาออกเสียงประชามติด้วย</p> <p>ข้อ ๓๔ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนำบัตรออกเสียงประชามติของผู้มาใช้สิทธิทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียง พร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนนแล้วปิดหีบบัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p>	<p>ทำเครื่องหมาย</p> <p>(๕) <u>บัตรที่มีใช้บัตรที่กรรมการประจำหน่วยออกเสียงมอบให้</u></p> <p>(๖) <u>บัตรที่มีการเขียนข้อความหรือถ้อยคำอื่นใดลงไป</u></p> <p>(๗) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย</p> <p>ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงสภากลางในบัตรที่มีลักษณะตามวรรคหนึ่งว่า "เสีย" พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตาม<u>ความ</u>ในอนุมาตราใดแล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนน <u>แต่ให้นับรวมเป็นจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงด้วย</u></p> <p>มาตรา ๓๐ เมื่อนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงนำบัตรออกเสียงประชามติของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงทั้งหมดใส่ไว้ในหีบบัตรออกเสียง พร้อมทั้งรายงานผลการนับคะแนนแล้วปิดหีบบัตรออกเสียงจัดส่งไปให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๒ เมื่อได้ผลการนับคะแนนออกเสียงประชามติจากที่ออกเสียงทุกแห่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงประชามติและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียง แล้วแจ้งผลไปยังนายกรัฐมนตรีโดยเร็ว</p>	<p>ข้อ ๓๖ ในกรณีที่การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้นเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดหน่วยออกเสียงใหม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถไปลงคะแนนได้โดยสะดวก แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งสภาร่างรัฐธรรมนูญภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง</p> <p>ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไปใช้สิทธิออกเสียงที่หน่วยออกเสียงกลางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกำหนดแทน แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งสภาร่างรัฐธรรมนูญภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง</p> <p>ข้อ ๓๙ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับรายงานผลการนับคะแนนออกเสียงจากหน่วยออกเสียงทุกหน่วยทั้งประเทศ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบโดยเร็ว เพื่อประกาศผลการออกเสียงประชามติในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>การประกาศผลการออกเสียงประชามติของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นที่สุด</p>	<p>มาตรา ๓๐ ในกรณีที่เกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่นที่ทำให้การลงคะแนนออกเสียงในหน่วยออกเสียงแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นั้น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันออกเสียงให้คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดหน่วยออกเสียงใหม่ให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถไปลงคะแนนได้โดยสะดวก แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง</p> <p>ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันออกเสียง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศงดลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้นและประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไปใช้สิทธิออกเสียงที่หน่วยออกเสียงที่คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกำหนดแทนแล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง</p> <p>มาตรา ๓๒ เมื่อได้ผลการนับคะแนนออกเสียงประชามติจากที่ออกเสียงทุกแห่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในราชกิจจานุเบกษาโดยเร็ว และหากเป็นการออกเสียงประชามติตามมาตรา ๑๖๕(๑) ของรัฐธรรมนูญให้แจ้งผลไปยังนายกรัฐมนตรี</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๒๓ เมื่อมีการประกาศผลการออกเสียงประชามติแล้ว ถ้าผู้มีสิทธิออกเสียงผู้ใดเห็นว่าการออกเสียง<u>ประชามติ</u> ในหน่วยออกเสียงใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียง<u>ประชามติ</u>นั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการออกเสียงประชามติ</p> <p>มาตรา ๒๔ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงโดยพลันถ้าเห็นว่าการออกเสียง<u>ประชามติ</u>ในหน่วยออกเสียงใดไม่ถูกต้องหรือมิได้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียง<u>ประชามติ</u>ใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น เว้นแต่การออกเสียง<u>ประชามติ</u>ใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียง<u>ประชามติ</u>เปลี่ยนแปลงไป ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย</p> <p>วิธีพิจารณาการคัดค้านการออกเสียง<u>ประชามติ</u> ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p>	<p>ข้อ ๓๗ เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียง หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง</p> <p>ข้อ ๓๘ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการไต่สวนและแสวงหาหลักฐานทั้งปวงเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เว้นแต่การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงของทั้งประเทศเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย และแจ้งให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทราบ</p> <p>การพิจารณาคำร้องคัดค้านการออกเสียง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p>	<p>มาตรา ๓๓ เมื่อสิ้นสุดการลงคะแนนออกเสียง หากผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของผู้มาใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงใด เห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง</p> <p>มาตรา ๓๔ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาไต่สวนเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงโดยพลัน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีคำสั่งให้ดำเนินการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นจะไม่ทำให้ผลการออกเสียงของทุกหน่วยออกเสียงเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสีย</p> <p>วิธีการยื่นคำคัดค้านการออกเสียงและการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด</p> <p>มาตรา ๓๕ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
		<p><u>การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่ง มิได้หมายความว่ารวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด</u></p> <p><u>ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยุติหรือระงับการกระทำที่เห็นว่า อาจทำให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม</u></p> <p><u>ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี</u></p> <p><u>มาตรา ๓๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียงกรรมการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง ผู้อำนวยการการออกเสียงประจำเขตออกเสียง คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการ อนุกรรมการ คณะบุคคลหรือ</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๕ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียง<u>ประชามติ</u>ของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการประจำที่ออกเสียงตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ</p>	<p>มาตรา ๗ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะกรรมการประจำหน่วยออกเสียง กรรมการประจำหน่วยออกเสียง คณะอนุกรรมการหรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในการปฏิบัติตามประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลัง</p>	<p><u>บุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p><u>ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</u></p> <p>มาตรา ๓๗ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิออกเสียงของผู้ได้บังคับบัญชาหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>

LIART

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
<p>มาตรา ๒๗ ผู้ใดกระทำการในระหว่าง<u>การออกเสียงประชามติ</u>ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) <u>ออกเสียงประชามติหรือพยายามออกเสียงประชามติ โดยมีใช้เป็นผู้มีสิทธิออกเสียง</u></p> <p>(๒) <u>ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงประชามติ</u> ตามมาตรา ๑๒ <u>มาออกเสียงประชามติ</u></p> <p>(๓) <u>นำบัตรออกเสียงประชามติออกไปจากที่ออกเสียง</u></p> <p>(๔) <u>ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงประชามติ</u></p>	<p>ประทุษร้าย ผู้กระทำได้ระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๘ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้หรือจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีและปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>มาตรา ๙ ผู้ใดกระทำการในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) <u>ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น</u></p> <p>(๒) <u>ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงมาออกเสียง</u></p> <p>(๓) <u>นำบัตรออกเสียงออกไปจากที่ออกเสียง</u></p> <p>(๔) <u>ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียง เพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรของตน</u></p>	<p>มาตรา ๓๘ ผู้ใดทำลายบัตรที่มีไว้สำหรับการออกเสียงโดยไม่มีอำนาจกระทำได้หรือจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุดหรือเสียหาย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท</p> <p>ถ้าผู้กระทำตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานหรือเป็นผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท</p> <p>มาตรา ๓๙ ผู้ใดกระทำการในระหว่าง<u>เวลาเปิดการลงคะแนนออกเสียง</u> ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) <u>ออกเสียงหรือพยายามออกเสียง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิออกเสียงหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น</u></p> <p>(๒) <u>ใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรออกเสียงประชามติมาออกเสียง</u></p> <p>(๓) <u>นำบัตรออกเสียงประชามติออกไปจากที่ออกเสียง</u></p> <p>(๔) <u>ทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรออกเสียงประชามติ เพื่อให้ผู้อื่นรู้ว่าเป็นบัตรออกเสียง</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p><u>(๕) จงใจกระทำการด้วยประการใดๆ ให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียให้เป็นบัตรที่ใช้ได้</u></p> <p>(๖) นำบัตรออกเสียงประชามติใส่ในหีบบัตรออกเสียงประชามติโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงประชามติเพิ่มขึ้นจากความจริง</p> <p>(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียงหรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียงประชามติ</p> <p>(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียงประชามติ</p> <p>ผู้กระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำการตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p>(๕) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียงตามข้อ ๒๐ วรรคสอง แห่งประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ</p> <p>(๖) นำบัตรออกเสียงใส่ในหีบบัตรออกเสียงโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงเพิ่มขึ้นจากความจริง</p> <p>(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียงหรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาการลงคะแนนออกเสียง</p> <p>(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง</p> <p>ผู้กระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำการตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p><u>ประชามติของตน</u></p> <p>(๕) ขัดคำสั่งกรรมการประจำหน่วยออกเสียงที่สั่งให้ออกไปจากที่ออกเสียง เพราะเหตุที่ผู้นั้นขัดขวางการออกเสียง ตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง</p> <p>(๖) นำบัตรออกเสียงประชามติใส่ในหีบบัตรออกเสียงประชามติโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายหรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียง เพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนออกเสียงโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรออกเสียงประชามติเพิ่มขึ้นจากความจริง</p> <p>(๗) กระทำการโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายเพื่อมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไป ณ ที่ออกเสียงหรือเข้าไป ณ ที่ออกเสียง หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะออกเสียง</p> <p>(๘) ก่อความวุ่นวายขึ้นในที่ออกเสียง หรือกระทำการใดอันเป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การออกเสียง</p> <p>ผู้กระทำการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และผู้กระทำการตาม (๖) (๗) หรือ (๘) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>(๘) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียงนั้นออกเสียง<u>ประชามติ</u>อย่างใดอย่างหนึ่งหรืองดออกเสียงประชามติ</p> <p>(๑๑) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ หรือนำไปซึ่งหีบบัตรออกเสียงประชามติหรือบัตรออกเสียงประชามติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๙) เรียกทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อจะลงคะแนนออกเสียงประชามติ หรืองดเว้นไม่ลงคะแนนออกเสียงประชามติผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท</p>	<p>มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียงไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย</p> <p>(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง</p> <p>(๓) หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียง<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียงหรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง</p> <p>(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียงหรือบัตรออกเสียง เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใดๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง</p> <p>(๖) เรียกทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะ<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง</p>	<p>มาตรา ๔๐ ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ก่อความวุ่นวายเพื่อให้การออกเสียง<u>ไม่เป็นไปด้วยความเรียบร้อย</u></p> <p>(๒) ให้ เสนอให้หรือสัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ<u>ไม่ออกเสียง</u></p> <p>(๓) หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียง<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ออกเสียง หรือเพื่อให้สำคัญผิดในวัน เวลา ที่ออกเสียง หรือวิธีการลงคะแนนออกเสียง</p> <p>(๔) เปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง ทำให้สูญหาย ทำให้ไร้ประโยชน์ นำไป หรือ<u>ขัดขวางการส่งซึ่งหีบบัตรออกเสียง</u>ประชามติหรือบัตรออกเสียงประชามติ เว้นแต่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมาย</p> <p>(๕) เล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อใดๆ อันมีผลเป็นการจูงใจให้ผู้มีสิทธิออกเสียง <u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u> หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ<u>ไม่ออกเสียง</u></p> <p>(๖) เรียก รับ หรือยอมจะรับ เงิน ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะ<u>ไม่ไปใช้สิทธิออกเสียง</u>หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ<u>ไม่ออกเสียง</u></p>

<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๑</p>	<p>ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)</p>
<p>มาตรา ๒๔ กรรมการประจำที่ออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียงประชามติหรือคะแนนในการออกเสียง<u>ประชามติ</u>ให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไปหรือกระทำด้วยประการใดๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตร</p>	<p>ผู้ใดกระทำการ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำตาม (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้</p> <p>มาตรา ๑๑ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาสามวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๑๒ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียงหรือคะแนนในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตร</p>	<p>ผู้ใดกระทำตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท และผู้กระทำตาม (๕) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ ศาลอาจสั่งให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดไม่เกินห้าปีด้วยก็ได้</p> <p>ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนตาม (๖) เป็นผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการเลือกตั้งมอบหมายก่อนหรือในวันออกเสียง ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง</p> <p>มาตรา ๔๑ ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลาสิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>มาตรา ๔๒ กรรมการประจำหน่วยออกเสียงผู้ใดจงใจนับบัตรออกเสียงประชามติหรือคะแนนในการออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดๆ โดยมีได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรออกเสียงประชามติชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตร</p>

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑	ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ / พระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... (คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ)
ออกเสียงประชามติให้ผิดไปจากความจริงหรือทำรายงานการออกเสียง <u>ประชามติ</u> ไม่ตรงความเป็นจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสองแสนบาท	ออกเสียงให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท	บัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรออกเสียงประชามติให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการออกเสียงไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ <u>หนึ่งปี</u> ถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึง <u>สองแสนบาท</u>

LIIRT

การออกเสียงประชามติของไทย

การออกเสียงประชามติ หมายถึง กระบวนการในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนด้วยการลงคะแนนออกเสียงเพื่อตัดสินใจว่าจะให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่มีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ก่อนที่จะนำมาคิดหรือการตัดสินใจนั้นออกเป็นกฎหมายหรือนำไปปฏิบัติเพื่อบังคับใช้เป็นการทั่วไป

“การออกเสียงประชามติ” ต่างจาก “ประชาพิจารณ์” ตรงที่การออกเสียงประชามติจะต้องมีการลงคะแนนออกเสียงเพื่อหามติของประชาชนในเรื่องสำคัญนั้น ๆ ส่วนประชาพิจารณ์เป็นเพียงการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่จะได้รับผลกระทบในเรื่องนั้น ๆ ก่อนที่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจะมีคำสั่งหรือดำเนินการใด ๆ

หลักสำคัญของการออกเสียงประชามติ

การออกเสียงประชามติ เป็นรูปแบบหนึ่งของประชาธิปไตย แบบโดยตรง ที่ให้ประชาชนสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในเรื่องที่มีความสำคัญและผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของตนเองได้ ถือเป็นมาตรการถ่วงดุลอำนาจองค์กรหรือสถาบันที่เป็นตัวแทนของประชาชน มิให้ดำเนินการใด ๆ โดยมีได้ฟังเสียงที่แท้จริงของประชาชน

๑. เรื่องที่จะจัดทำประชามติต้องมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติและประชาชน โดยไม่เกี่ยวกับตัวบุคคล
๒. ข้อความที่จะขอความเห็นต้องชัดเจนเพียงพอที่จะทำให้ผู้มีสิทธิออกเสียงสามารถตัดสินใจว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องนั้น ๆ ได้
๓. ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ ได้แสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกัน
๔. ต้องจัดให้มีการลงคะแนนออกเสียงประชามติโดยอิสระ
๕. ต้องนำผลการออกเสียงประชามติไปดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนผู้มาออกเสียงประชามติ

ประเภทของการออกเสียงประชามติ

การออกเสียงประชามติโดยทั่วไปสามารถแบ่งออกได้ ๒ ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

๑. การออกเสียงประชามติแบบบังคับ หมายถึง การออกเสียงประชามติที่เขียนบังคับไว้ในกฎหมายว่า ก่อนการดำเนินการในเรื่องใด ๆ ต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อขอความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบจากประชาชนก่อน โดยหากเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบจึงจะสามารถดำเนินการในเรื่องนั้นได้

๒. การออกเสียงประชามติแบบทางเลือก หมายถึง การออกเสียงประชามติที่มีบทบัญญัติเขียนไว้ว่า ในกรณีที่เห็นสมควร รัฐหรือองค์กรที่มีอำนาจหน้าที่อาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในเรื่องนั้น ๆ ก่อนที่จะดำเนินการหรืออาจเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าชื่อเพื่อขอให้จัดทำประชามติในเรื่องที่เห็นว่ามีความสำคัญและกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชน นอกจากการแบ่งประเภทของการออกเสียงประชามติเป็นแบบ “บังคับ” และแบบ “ทางเลือก” แล้ว ยังสามารถแบ่งตามระดับหรือพื้นที่ในการออกเสียงประชามติได้หลายลักษณะ เช่น การออกเสียงประชามติระดับชาติ ระดับมลรัฐ หรือ ระดับท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับเรื่องที่จะจัดทำประชามติมีขอบเขตกว้างขวางเพียงใด รวมทั้งได้มีบทบัญญัติเขียนรับรองสำหรับการจัดทำประชามติในระดับนั้น ๆ หรือไม่

การออกเสียงประชามติของประเทศไทย

การออกเสียงประชามติของประเทศไทย ได้เคยมีบัญญัติ ไว้เป็นครั้งแรกในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๘๒ ในมาตรา ๑๖๔ ที่กำหนดว่า การเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หากพระมหากษัตริย์ทรงเห็นว่าอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียสำคัญของประเทศชาติหรือประชาชน อาจจัดให้มีการออกเสียงประชามติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญนั้นก็ได้ และไม่เฉพาะรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๔๘๒ เท่านั้นที่ได้บัญญัติเรื่องการออกเสียงประชามติไว้ แต่ยังมีรัฐธรรมนูญฉบับต่อมาถึง ๕ ฉบับ ได้แก่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๑ . พ.ศ. ๒๕๑๗ , ฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๔แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๕ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๐ และ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องการออกเสียงประชามติเพื่อความเห็นชอบกับร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญบางมาตราหรือทั้งฉบับ (ยกเว้น รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๐ เท่านั้น ที่กำหนดให้เรื่องที่จะจัดให้มีการออกเสียงประชามติเป็นเรื่องอื่นที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ามีความสำคัญและอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติและประชาชน)

ตารางเปรียบเทียบบทบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ฉบับต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญ ฉบับ .. พ.ศ.	มาตรา	เหตุในการจัดทำประชามติ	กำหนดวัน ออกเสียง	การตัดสินใจผลการ ออกเสียง
พ.ศ.๒๔๕๒ พ.ศ.๒๕๑๑ พ.ศ.๒๕๑๗	ม.๑๗๔- ๑๗๖ ม.๑๗๐- ๑๗๒ ม.๒๒๕- ๒๓๑	ให้ความเห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบกับร่างแก้ไข เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ที่พระมหากษัตริย์ทรงเห็น ว่าอาจกระทบต่อผลประโยชน์ ได้เสียสำคัญของประเทศชาติ และประชาชน	ภายใน ๕๐ วัน นับแต่วันที่ พระราชกฤษฎีกา ให้มีการออกเสียง	เสียงข้างมากของที่มา ออกเสียง
พ.ศ.๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๕	ม.๒๑๑ ป็นรส โศพล	ให้ความเห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญ ที่สภาร่างฯ เสนอต่อรัฐสภา และได้รับคะแนนเสียงไม่ ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวน สมาชิกเท่าที่มีอยู่ของทั้ง สองสภา	ไม่ก่อน ๕๐ วัน แต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วันนับแต่ วันที่ประธาน รัฐสภาประกาศ ให้มีการออกเสียง	เสียงข้างมากของที่มา ออกเสียงและผู้มาใช้ สิทธิออกเสียง ต้องไม่ น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของ จำนวนผู้มีสิทธิ
พ.ศ.๒๕๔๐	ม.๒๑๔	ให้ความเห็นชอบหรือไม่ เห็นชอบในเรื่องสำคัญที่ คณะรัฐมนตรีเห็นว่าอาจ กระทบถึงประโยชน์ได้เสีย ของประเทศชาติหรือ ประชาชน	ไม่ก่อน ๕๐ วัน แต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วันนับแต่ วันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา ให้มีการออกเสียง	- เสียงข้างมากของ ผู้ที่มาออกเสียง และ ผู้มาใช้สิทธิออกเสียง ต้องไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้มีสิทธิ - การออกเสียงมีผลเป็น เพียงการให้คำปรึกษา แก่คณะรัฐมนตรี

รัฐธรรมนูญฉบับ .. พ.ศ.	มาตรา	เหตุในการจัดทำประชามติ	กำหนดวันออกเสียง	การตัดสินผลการออกเสียง
พ.ศ.๒๕๔๕	ม.๒๕, ม.๓๑ และ ม.๓๒	ให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้จัดทำขึ้น	ไม่เร็วกว่า ๑๕ วันและไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ	เสียงข้างมากของผู้มาออกเสียง

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหลายฉบับจะมีบทบัญญัติรับรองเรื่องการออกเสียงประชามติไว้ แต่ในทางปฏิบัติยังไม่เคยจัดให้มีการออกเสียงประชามติในระดับชาติ จึงอาจกล่าวได้ว่าการออกเสียงประชามติ ตามมาตรา ๒๕ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นการออกเสียงประชามติระดับชาติครั้งแรกของประเทศไทย

การออกเสียงประชามติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๕

บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

๑ การออกเสียงประชามติครั้งนี้เป็นการออกเสียงเพื่อให้ประชาชนได้พิจารณาว่าจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ยกร่างขึ้นทั้งฉบับ

๒ การกำหนดวันออกเสียงประชามติต้องไม่เร็วกว่า ๑๕ วัน และไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่สภาร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญให้ประชาชนทราบ และวันออกเสียงต้องกระทำภายในวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

๓ หลักเกณฑ์และวิธีการในการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนด

๔ ผลการออกเสียงประชามติให้ถือเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียงประชามติ หากเสียงข้างมากเห็นชอบให้นำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่มาบังคับใช้ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธยและประกาศบังคับใช้ แต่หากเสียงข้างมากไม่เห็นชอบ ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง และให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติร่วมกับคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้เคยประกาศใช้มาแล้วฉบับใดฉบับหนึ่งมาปรับปรุงให้แล้วเสร็จ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันออกเสียงประชามติ ไม่เห็นชอบ

LIIRT

หลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และการออกเสียง

- กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงประชามติ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง
- ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการจัดและควบคุมการออกเสียงประชามติ ให้เป็นไปด้วยความสุจริตและเที่ยงธรรมตามที่สภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย
- ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ
- การออกเสียงประชามติให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนน โดยตรงและลับ
- ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง
- ใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตของหน่วยออกเสียง และถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิแต่ละหน่วย จำนวน ๘๐๐ คน เป็นประมาณ
- กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิออกเสียง ประกอบด้วย
  ๑. มีสัญชาติไทย (แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติ ต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕ ปี)
  ๒. มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคมของปีที่มีการออกเสียง และ
  ๓. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตออกเสียงมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน นับถึงวันออกเสียงประชามติ
- กำหนดลักษณะบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิออกเสียง ได้แก่ บุคคลที่
  ๑. วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
  ๒. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรตหรือนักบวช
  ๓. ต้องคุมขังอยู่โดยหมายของศาลหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย
- กำหนดให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิออกเสียงและปิดประกาศไม่น้อยกว่า ๒๐ วัน ก่อนวันออกเสียงเพื่อให้บุคคลสามารถตรวจสอบและยื่นคำร้อง ขอเพิ่ม-ถอนชื่อ ได้ไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน ก่อนวันออกเสียง
- กำหนดรูปแบบบัตรออกเสียงประชามติและวิธีการทำเครื่องหมายในบัตรออกเสียงประชามติ
- กำหนดระยะเวลาในการออกเสียงประชามติ ระหว่างเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๖.๐๐ น. (เพิ่มขึ้นจากการเลือกตั้งที่ผ่านมาอีก ๑ ชั่วโมง : เดิมกำหนดระยะเวลาการเลือกตั้ง ๐๘.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาใช้สิทธิออกเสียง
- กำหนดให้นับคะแนนที่หน่วยออกเสียง โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จหลังจากปิดการลงคะแนนและให้รายงานผลการนับคะแนนไปยังอนุกรรมการออกเสียงประจำอำเภอ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและคณะกรรมการการเลือกตั้งตามลำดับ

- กำหนดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงที่มีถิ่นที่อยู่ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านสามารถใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ได้ โดยต้องยื่นคำขอลงทะเบียนต่อ นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นของอำเภอหรือเทศบาลที่ตนอยู่ ก่อนวันออกเสียงอย่างน้อย ๓๐ วัน
- กำหนดให้กรณีหน่วยออกเสียงใดมีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้นในวันออกเสียงเป็นเหตุให้ไม่สามารถลงคะแนนออกเสียงได้ ให้กรรมการประจำหน่วยออกเสียงประกาศลงคะแนนในหน่วยออกเสียงนั้น และประกาศให้ผู้มีสิทธิออกเสียงในหน่วยนั้นไปใช้สิทธิออกเสียง ณ ที่ออกเสียงกลาง (จุดเน้น) ของจังหวัดนั้น ๆ แทนในวันและเวลาออกเสียงเดิม
- กำหนดให้มีการคัดค้านการออกเสียงในหน่วยออกเสียงได้ โดยต้องมีผู้มาใช้สิทธิจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้น ยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับแต่การลงคะแนนออกเสียงสิ้นสุดลง ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจสั่งให้มีการออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นได้ แต่การออกเสียงใหม่ต้องกระทำไม่ช้ากว่า ๓๐ วัน นับแต่วันที่เผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญ เว้นแต่พิจารณาแล้ว เห็นว่า การออกเสียงใหม่จะไม่ทำให้ผลการออกเสียงของทั้งประเทศเปลี่ยนแปลงไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งยกคำร้องคัดค้าน
- กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งผลการออกเสียงและจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไปยังสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อประกาศผลการออกเสียงประชามติ

การออกเสียงแสดงประชามติในต่างประเทศ*

หลังจากประเทศต่าง ๆ ได้ใช้การปกครองที่ให้ประชาชนเลือกผู้แทนเข้าไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตน-โดยตั้งอยู่บนสมมุติฐานว่าผู้แทนเหล่านั้นต้องกระทำการใด ๆ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ส่วนใหญ่ของประชาชน แต่ในทางสังคมวิทยาเมื่อมีพรรคการเมืองเกิดขึ้นทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้แทนกับประชาชนเปลี่ยนไป ผู้แทนจะคำนึงถึงมติพรรคหรือผลประโยชน์ของพรรคมากกว่าความต้องการของประชาชน อันส่งผลให้ผู้แทนอาจจะแสดงออกซึ่งอำนาจอธิปไตยของประชาชนไม่ตรงกับเจตนารมณ์โดยส่วนรวมของประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง และอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อประชาชนและประเทศชาติได้ ในปัจจุบันประเทศที่พัฒนาแล้วส่วนใหญ่ที่ใช้การปกครองแบบประชาธิปไตยโดยผู้แทนได้นำมาตรการที่ให้ประชาชนสามารถที่จะใช้อำนาจอธิปไตยโดยตรงโดยการออกเสียงแสดงประชามติ (Referendum) ต่อกิจการหรืองานใด ๆ บางเรื่องที่ตัวแทนได้กระทำลงไป เช่น การจัดทำหรือแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การออกกฎหมายที่สำคัญบางเรื่อง หรือนโยบายที่สำคัญ ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่เข้ามาเสริมการปกครองที่ใช้อำนาจอธิปไตยโดยทางผู้แทน มาตรการการออกเสียงแสดงประชามติจะเป็นกลไกที่จะทำให้เรื่องที่สำคัญ ๆ เข้าสู่กระบวนการตัดสินใจของประชาชนเป็นการสนับสนุนหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยโดยแท้จริงในการให้ประชาชนเป็นการสนับสนุนหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตยโดยแท้จริงในการให้ประชาชนเจ้าของประเทศมีส่วนร่วมในการปกครอง

ทั้งนี้ จะศึกษาถึงระบบการออกเสียงแสดงประชามติที่ใช้กันอยู่ในประเทศสวิสเซอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา สวีเดน ฝรั่งเศส อิตาลี เท่านั้น ส่วนสาเหตุที่ศึกษาระบบการออกเสียงแสดงประชามติในประเทศเหล่านี้เพราะมีรูปแบบที่หลากหลายน่าสนใจ และบางประเทศยังมีการออกเสียงแสดงประชามติในเชิงหารือ

1. ประเทศสวิสเซอร์แลนด์

1.1 ความเป็นมา

ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ประกอบด้วยรัฐ (Canton) จำนวน 23 รัฐ แต่ละรัฐก็มีรัฐธรรมนูญเป็นของตนเอง มีอาณาเขตดินแดนที่แน่นอนและมีความเป็นอิสระตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แม้จะใช้ชื่อประเทศว่า "สมาพันธรัฐ" ก็ตาม แต่รูปแบบการปกครองจริง ๆ ของรัฐเป็นแบบสหพันธรัฐและเป็นประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาหลายร้อยปีแล้ว

ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ถือเป็นแม่แบบในเรื่องดังกล่าว เพราะการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเกิดขึ้นในประเทศนี้มานานแล้ว โดยเริ่มแรกเป็นการให้ประชาชนแสดงประชามติในระดับท้องถิ่น การให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติในระดับชาติถูกบัญญัติไว้เป็นครั้งแรกในมาตรา 106 ของรัฐธรรมนูญแห่งประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ฉบับปี ค.ศ. 1798 โดยกำหนดให้ประชาชนมีสิทธิออกเสียงแสดงประชามติในกรณีแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ต่อมาเมื่อประเทศสวิสเซอร์แลนด์ได้กลายมาเป็นสมาพันธรัฐในปี ค.ศ. 1848 ก็ได้กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิที่จะแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญหรือ

* ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

แสดงประชามติเพื่อขอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1848 ได้ถูกนำไปให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติและก็ได้รับเสียงข้างมากเห็นชอบให้ใช้บังคับได้

เริ่มแรก การออกเสียงแสดงประชามตินั้นเป็นรูปแบบที่รัฐธรรมนูญบังคับให้มีเฉพาะการแก้ไขรัฐธรรมนูญของรัฐเท่านั้น ต่อมาในปี ค.ศ. 1874 ได้ถูกขยายให้ครอบคลุมถึงกฎหมายธรรมดาหรือรัฐกำหนดด้วย ซึ่งการแก้ไขรัฐธรรมนูญครั้งล่าสุดในปี ค.ศ. 1927 และ ค.ศ. 1977 ได้บัญญัติรองรับให้นำสนธิสัญญาระหว่างประเทศมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ

1.2 รูปแบบของระบบการออกเสียงแสดงประชามติ

รัฐธรรมนูญฉบับลงวันที่ 29 พฤษภาคม ค.ศ. 1844 อันเป็นรัฐธรรมนูญของประเทศสวิสเซอร์แลนด์ที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้ผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมมาแล้วหลายครั้ง และได้แบ่งประเภทของการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติในระดับสมาพันธรัฐ (Federal) ออกเป็น 3 กรณีด้วยกัน นอกจากนี้ยังให้มีการแสดงประชามติในระดับรัฐ (Canton) ได้ 3 กรณีเช่นเดียวกัน

1.2.1 การออกเสียงแสดงประชามติในระดับสมาพันธรัฐ

1.2.1.1 การออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายบังคับให้ทำ (Obligatory Referendum or Compulsory Referendum) การออกเสียงแสดงประชามติประเภทนี้ เป็นการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ เพื่อที่จะให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อร่างกฎหมายของรัฐสภา และเป็นกระบวนการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติประเภทนี้มีอยู่ 3 ประการ ดังนี้

(1) การออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญ (Compulsory Constitutional Referendum)

รัฐธรรมนูญแห่งสมาพันธรัฐ มาตรา 123 ได้กำหนดไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือจัดทำรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ทั้งฉบับจะต้องนำมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ ในการออกเสียงแสดงประชามติในกรยอมรับรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ หรือรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จะต้องได้รับการลงคะแนนเสียงสนับสนุนโดยเสียงข้างมากของประชาชนชาวสวิสเซอร์แลนด์ทั้งหมดทั่วประเทศและเสียงข้างมากของประชาชนในรัฐ (Canton) มากกว่าครึ่งของ 23 รัฐ

การออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญจะเริ่มต้นจากการที่รัฐสภาเห็นชอบให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ รัฐสภาจะจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ และเสนอให้ประชาชนเห็นชอบด้วยการออกเสียงแสดงประชามติ และรัฐธรรมนูญจะมีผลบังคับต่อเมื่อได้รับคะแนนเสียงสนับสนุนเสียงข้างมากของประชาชนทั้งประเทศ และเสียงข้างมากของประชาชนในรัฐ (Canton) มากกว่าครึ่งหนึ่งของ 23 รัฐ ในการเสนอให้ประชาชนออกเสียงประชามติในครั้งหนึ่งอาจเสนอได้หลายเรื่องในครั้งเดียวกัน

LIIRT

ตั้งแต่ ค.ศ. 1848-1992 มีการออกเสียงต่อการจัดทำรัฐธรรมนูญใหม่ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งแรก เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 1872 ผลปรากฏว่า มีประชาชนทั้งประเทศเห็นชอบเพียง 49.5 % และจำนวนประชาชนในรัฐเห็นชอบเพียง 9 รัฐ จึงไม่ผ่าน ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 19 เมษายน ค.ศ. 1874 ผลปรากฏว่า มีประชาชนเห็นชอบทั่วประเทศ 63.2 % และมีเสียงประชาชนเห็นชอบส่วนใหญ่ในรัฐ 14.5 รัฐ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงมีผลบังคับใช้ และการออกเสียงแสดงประชามติต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ จำนวน 136 ครั้ง ตัวอย่างดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ตารางการออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมระหว่าง ค.ศ. 1848-1992

วันที่ทำการ ออกเสียงแสดง ประชามติ	เรื่องที่น่าสนใจ ออกเสียงแสดงประชามติ	ผลของ การออกเสียง ประชามติ	จำนวนเสียงของ ประชาชนทั่ว ประเทศ (%)	จำนวนเสียง ของประชาชน ในรัฐ (Canton)
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	น้ำหนักและมาตรการ (Weights and measures)	ไม่เห็นชอบ	50.4	9.5
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	ความเท่าเทียมสำหรับชาวยิว (Equality for Jews)	เห็นชอบ	53.2	12.5
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	สิทธิในการออกเสียงที่เกี่ยวข้องกับ ชุมชน (Suffrage in Communal matters)	ไม่เห็นชอบ	43.0	12.5
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	การจัดเก็บภาษีในการยอมรับการ เป็นพลเมือง (Taxation of established citizens)	ไม่เห็นชอบ	39.9	8
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	สิทธิในการออกเสียงในสาระสำคัญของ ของรัฐ (Suffrage in Cantonal matters)	ไม่เห็นชอบ	49.1	11
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	เสรีภาพในการนับถือศาสนา (Religious liberty)	ไม่เห็นชอบ	43.6	9.5
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	ลิขสิทธิ์ (Copyright)	ไม่เห็นชอบ	44.0	9
14 ม.ค. ค.ศ. 1866	การห้ามขายลอตเตอรี่ (Prohibition of lotteries)	ไม่เห็นชอบ	44.0	9
15 พ.ค. ค.ศ. 1879	การยินยอมให้มีการลงโทษถึงชีวิต (Permit capital punishment)	เห็นชอบ	52.5	14
10 ก.ค. ค.ศ. 1882	การคุ้มครองเกี่ยวกับการประดิษฐ์ คิดค้น (Protection of inventions)	ไม่เห็นชอบ	47.5	7.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

วันที่ทำการ ออกเสียงแสดง ประชามติ	เรื่องที่น่า ออกเสียงแสดงประชามติ	ผลของ การออกเสียง ประชามติ	จำนวนเสียงของ ประชาชนทั่ว ประเทศ (%)	จำนวนเสียง ของประชาชน ในรัฐ (Canton)
10 ก.ค. ค.ศ. 1887	การคุ้มครองเกี่ยวกับการประดิษฐ์ คิดค้น (Protection of inventions)	เห็นชอบ	77.9	20.5
26 ต.ค. ค.ศ. 1890	การบังคับให้ประกันสุขภาพและ อุบัติเหตุ (Compulsory health and accident insurance for workmen)	เห็นชอบ	75.4	20.5
5 ก.ค. ค.ศ. 1891	สิทธิริเริ่มเสนอกฎหมายของ ประชาชน (Popular initiative)	เห็นชอบ	60	18
5 ก.ค. ค.ศ. 1891	สิทธิริเริ่มเสนอกฎหมายของ ประชาชน (Popular initiative)	เห็นชอบ	60.3	18
18 ต.ค. ค.ศ. 1979	เอกสารของทางธนาคาร (Monopoly of banknotes)	เห็นชอบ	59.3	14
18 ก.พ. ค.ศ. 1979	ให้สิทธิออกเสียงแก่ผู้มีอายุ 18 ปี (Vote at 18)	ไม่เห็นชอบ	49.2	9
3 มี.ค. ค.ศ. 1991	ลดอายุผู้มีสิทธิออกเสียงเป็น 18 ปี (Reduce Voting age to 18)	เห็นชอบ	72.8	23

(2) การออกเสียงแสดงประชามติต่อกฎหมายประเภท “รัฐกำหนด”

“รัฐกำหนด” (Decree) คือกฎหมายของฝ่ายบริหารที่จัดทำและประกาศใช้เป็นการเร่งด่วนโดยไม่ผ่านกระบวนการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ และหากรัฐกำหนดมีระยะเวลาบังคับใช้มากกว่า 1 ปี จะต้องนำไปให้ประชาชนเห็นชอบโดยการออกเสียงแสดงประชามติภายในเวลา 1 ปี นับแต่มีการใช้รัฐกำหนด หากไม่มีการนำรัฐกำหนดมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ รัฐกำหนดนั้นก็สิ้นผลใช้บังคับ หรือเมื่อนำมาให้ประชาชนออกเสียงประชามติภายในกำหนดเวลา หากเสียงข้างมากของประชาชนไม่ยอมรับรัฐกำหนดนั้นก็สิ้นผลเช่นกัน

(3) การออกเสียงแสดงประชามติต่อสนธิสัญญาบางประเภท

สนธิสัญญาที่เกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิกขององค์กรที่ทำหน้าที่รักษาความสงบร่วมกัน เรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงหรือของประชาชนระดับชาติเท่านั้น ที่จะต้องนำมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติก่อนจึงจะสามารถเข้าทำสนธิสัญญาดังกล่าวได้

1.2.1.2 การออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายให้อำนาจที่จะทำได้ (The optional or facultative referendum) การออกเสียงแสดงประชามติประเภทนี้ได้แก่การที่รัฐธรรมนูญได้เปิดโอกาสให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวน 50,000 คนขึ้นไป หรือรัฐ (Canton) จำนวนตั้งแต่ 8 รัฐขึ้นไป ร้องขอต่อสภามন্ত্রীแห่งสมาพันธรัฐ (Conseil federal) เพื่อให้จัดให้มีการออกเสียง

แสดงประชามติเกี่ยวกับกฎหมาย (Law) และรัฐกำหนด (decree) และต้องร้องขอภายใน 90 วัน นับตั้งแต่วันที่ได้ประกาศโฆษณา ถ้าไม่ทำภายในกำหนดเวลาดังกล่าว สิทธิร้องขอก็หมดไป เช่นในวันที่ 17 พฤษภาคม-ค.ศ. 1992 ได้มีการออกเสียงแสดงประชามติในเรื่องการออกกฎหมายเกณฑ์ควบคุมเกี่ยวกับการสร้างเทคโนโลยี (Regulation of genetic technology) มีประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเห็นชอบ 73.8 %

นอกจากนั้น ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องสนธิสัญญากับต่างประเทศที่ไม่ใช่เรื่องสนธิสัญญาที่กฎหมายบังคับให้ทำ แต่เป็นสนธิสัญญากับต่างประเทศซึ่งผูกพันสมาพันธ์รัฐสวิสเซอร์แลนด์เกินกว่า 15 ปี หรือไม่มีกำหนดเวลา ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนตั้งแต่ 50,000 คน หรือรัฐ (Canton) อย่างน้อย 8 รัฐร้องขอ สามารถร้องขอให้นำสนธิสัญญานั้นให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเห็นชอบหรือปฏิเสธได้ เช่น ในวันที่ 17 พฤษภาคม ค.ศ. 1992 ได้มีการออกเสียงแสดงประชามติในสนธิสัญญาเกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิกของสถาบันการเงินระหว่างประเทศและธนาคารโลก (IMF and World Bank membership) มีประชาชนออกเสียงเห็นชอบ 55.8 % ซึ่งเป็นเสียงข้างมาก ดังนั้น สนธิสัญญาฉบับนี้จึงมีผล

1.2.1.3 การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ

(1) ความทั่วไป

การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญได้ถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของสมาพันธ์รัฐสวิสเซอร์แลนด์ในมาตรา 120-122 โดยกำหนดให้สิทธิแก้ไขเปลี่ยนแปลงเฉพาะรัฐธรรมนูญของสมาพันธ์รัฐเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการขอให้มีการเปลี่ยนรัฐธรรมนูญใหม่ทั้งฉบับ ขอให้มีการแก้ไขแก้ไขรัฐธรรมนูญบางส่วน ส่วนรูปแบบของการให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญนั้นมี 2 รูปแบบ

รูปแบบแรก เป็นรูปแบบที่ประชาชนผู้ริเริ่มก่อนการจะเสนอการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในรูปของร่างแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญ (Formulative Initiative) และสภาไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระใด ๆ ในร่างดังกล่าว

รูปแบบที่สอง เป็นข้อเสนอที่มีได้วางรูปแบบ (Unformulative Initiative) เป็นรูปแบบที่ประชาชนผู้ริเริ่มก่อนการไม่ต้องเสนอร่างแก้ไขเปลี่ยนแปลง รัฐธรรมนูญเพียงแต่บรรยายมาว่าสมควรจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงตรงไหนบ้าง และปล่อยให้เป็นที่ของรัฐสภาที่จะยกร่างรัฐธรรมนูญตามความเห็นดังกล่าวของประชาชนต่อไป

(2) กระบวนการที่สำคัญ

การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญนี้จะเริ่มต้นจากการที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 100,000 คนขึ้นไปเข้าชื่อร่วมกันในแบบฟอร์มที่

LI RT

กำหนดเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการ โดยต้องรวบรวมรายชื่อผู้เริ่มก่อการให้ได้ภายใน 19 เดือน (หลักเกณฑ์นี้ได้ถูกวางขึ้นในปี ค.ศ. 1978 ก่อนหน้านั้นไม่มีการกำหนดระยะเวลา)

คำขอดังกล่าวเหล่านี้สามารถแยกออกเป็น 2 ชนิด ถ้าเป็นคำขอที่มีรูปแบบรัฐบาลจะต้องนำคำขอที่เสนอเป็นร่างดังกล่าวมาให้ประชาชนทั่วประเทศออกเสียงแสดงประชามติก่อนว่า จะเห็นชอบตามผู้ริเริ่มก่อการเสนอหรือไม่ และหากผลลงคะแนนเสียงประชามติปรากฏออกมาว่า ประชาชนทั่วประเทศ และประชาชนในรัฐ (Canton) เสียงข้างมากเห็นชอบด้วย รัฐบาลต้องดำเนินการต่อไป

ส่วนคำขอที่ไม่มีรูปแบบ จะถูกเสนอให้รัฐสภาพิจารณาซึ่งแยกเป็น 2 กรณี ดังนี้

กรณีแรก หากรัฐสภาไม่เห็นชอบกับคำขอของประชาชน รัฐสภาต้องเสนอคำขอดังกล่าวให้ประชาชนทั้งประเทศออกเสียงแสดงประชามติ โดยผลของการออกเสียงแสดงประชามติ ในกรณีนี้จะคำนึงถึงเฉพาะเสียงข้างมากของประชาชนทั้งประเทศเท่านั้น และถ้าเสียงข้างมากของประชาชนเห็นชอบกับคำขอของผู้ริเริ่มก่อการ รัฐสภาต้องจัดทำร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญตามประเด็นที่ประชาชนผู้ริเริ่มก่อการต้องการแก้ไขและนำมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติโดยต้องคำนึงถึงทั้งคะแนนเสียงของประชาชนทั่วประเทศ และประชาชนเสียงข้างมากในรัฐ

กรณีที่สอง หากรัฐสภาเห็นชอบกับคำขอของผู้ริเริ่มก่อการ รัฐสภาจะจัดทำร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญตามประเด็นที่ประชาชนริเริ่มก่อการต้องการและนำออกให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติต่อไป

1.2.2 การออกเสียงแสดงประชามติระดับรัฐ (Cantons)

นอกจากการให้ประชาชนได้ออกเสียงแสดงประชามติในระดับสมาพันธรัฐดังกล่าวมาแล้ว แต่ละรัฐ (Cantons) ยังมีการจัดให้มีการออกเสียงแสดงประชามติในระดับรัฐได้อีกด้วย ซึ่งแบ่งได้ 3 กรณี คือ

1.2.2.1 การออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ในแต่ละรัฐ (Cantons) ก็กำหนดไว้แตกต่างกัน

1.2.2.2 การออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับการคลัง รัฐธรรมนูญทุกรัฐจะบัญญัติให้มีการขอประชามติต่อประชาชนทุกครั้งในกรณีที่มีการใช้จ่ายเงินเกินงบประมาณประจำปีของแต่ละรัฐ และจะต้องมีการขอประชามติในกรณีเกี่ยวกับกฎหมายที่กำหนดภาษีประเภทใหม่ขึ้นใช้ในรัฐด้วย

1.2.2.3 การให้สิทธิประชาชนในรัฐ (Canton) เป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงกฎหมาย โดยรัฐธรรมนูญของแต่ละรัฐได้กำหนดให้สิทธิประชาชนในรัฐของตนที่จะเข้าชื่อกันขอให้มีการแสดงประชามติเกี่ยวกับกฎหมายของรัฐที่ออกมากกระทบสิทธิของประชาชนในรัฐได้ และมีหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของแต่ละรัฐ

1.3 ข้อดีข้อเสียของการออกเสียงแสดงประชามติ

1.3.1 ข้อดีของการออกเสียงแสดงประชามติ

- (1) การสนับสนุนอำนาจอธิปไตยให้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง เป็นกระบวนการที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นได้โดยตรง โดยไม่ผ่านผู้แทน และผู้แทนก็สามารถรับรู้ความเห็นของสาธารณะโดยใช้กลไกนี้
- (2) เป็นเครื่องสะท้อนถึงการทำหน้าที่ของผู้แทนและพรรคการเมือง เมื่อการตัดสินใจสุดท้ายในการออกกฎหมายหรือยกเลิกกฎหมายเป็นของประชาชน และมีหลายกรณีที่ร่างกฎหมายของผู้แทนซึ่งส่วนใหญ่สังกัดพรรคการเมืองถูกปฏิเสธโดยประชาชน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประชาชนไม่มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับผู้แทนหรือพรรคการเมืองเสมอไป ทำให้ผู้แทนหรือพรรคการเมืองต้องพยายามทำหน้าที่หรือเสนอนโยบายที่สนองตอบต่อผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของประชาชนมากขึ้น
- (3) ป้องกันการผูกขาดอำนาจของพรรคการเมืองเสียงข้างมาก ประชาธิปไตยโดยผู้แทนจะถือหลักพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากจะเป็นแกนนำในรัฐบาลและการทำหน้าที่นิติบัญญัติในสภาที่ใช้จำนวนเสียงผู้แทนตัดสิน ทำให้พรรคการเมืองที่มีเสียงข้างน้อยถูกละเลย ดังนั้นการออกเสียงแสดงประชามติจึงเป็นกลไกที่คานอำนาจระหว่างพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากกับประชาชน
- (4) เป็นการให้การศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการเมืองแก่ประชาชน การออกเสียงแสดงประชามติจะเป็นการฝึกให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองและมีความรับผิดชอบสังคมโดยส่วนรวม เพราะประชาชนจะรู้สึกว่าคุณมีส่วนร่วมในการออกกฎหมาย ทำให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นจะพัฒนามีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น
- (5) ทำให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการเคารพเชื่อฟังกฎหมาย เพราะการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการออกหรือยกเลิกกฎหมายโดยตรง ดังนั้นประชาชนจึงเคารพเชื่อฟังกฎหมายที่ตัวเองมีส่วนร่วมมากกว่ากฎหมายที่ผ่านรัฐสภาที่เป็นการพิจารณาของเหล่าผู้แทนแต่ฝ่ายเดียว
- (6) ทำให้สภานิติบัญญัติคอยรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอยู่เสมอ กล่าวคือ ถ้าไม่มีการออกเสียงแสดงประชามติ ผู้แทนเมื่อได้รับเลือกตั้งแล้วก็ไม่ค่อยเข้าหาประชาชนเพื่อรับฟังความคิดเห็น อาจกล่าวได้ว่า ความคิดเห็นของประชาชนจะมีความศักดิ์สิทธิ์เฉพาะในการเลือกตั้งเท่านั้น ดังนั้นเมื่อมีกลไกการออกเสียงแสดงประชามติ อันมีผลต่อการทำหน้าที่ของผู้แทนทำให้ผู้แทนซึ่งจะเข้าไปรวมตัวกันเป็นสภานิติบัญญัติต้องคอยรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอยู่เสมอ
- (7) เป็นการแก้ปัญหาในกรณีที่ 2 สภามีอำนาจเท่ากัน และมีความเห็นขัดแย้งกัน
เมื่อเกิดความขัดแย้งในประเด็นต่าง ๆ ของสภาทั้งสอง การให้ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เป็นผู้ตัดสินปัญหาโดยการออกเสียงแสดงประชามติเป็นวิธีการที่ดีที่สุด

(8) เป็นกลไกในการยับยั้งกฎหมาย

ถ้าเป็นกรณีของประเทศสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีจะเป็นผู้มีอำนาจยับยั้งกฎหมายที่ผ่านรัฐสภา แต่ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์อำนาจในการยับยั้งร่างกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐสภาเป็นของประชาชน

(9) กลไกการออกเสียงแสดงประชามติเป็นปัจจัยที่มั่นคง

กล่าวคือ การออกเสียงแสดงประชามติได้พิสูจน์ว่าจะไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมครั้งใหญ่ เพราะประชาชนประเทศสวิตเซอร์แลนด์เป็นพวกอนุรักษนิยม

1.3.2 ข้อเสียของการออกเสียงแสดงประชามติ

(1) ทำให้ความรับผิดชอบของสภานิติบัญญัติลดลง

เพราะถ้ามีการออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างกฎหมายที่ผ่านสภานิติบัญญัติแล้ว จะทำให้ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการออกกฎหมายลดน้อยลง สภานิติบัญญัติจะกลายเป็นแค่สภาที่ปรึกษาเท่านั้น

(2) กฎหมายมีความซับซ้อนเกินกว่าประชาชนโดยทั่วไปจะตัดสินใจได้

ประชาชนโดยทั่วไปไม่มีความรู้เพียงพอที่จะสามารถตัดสินใจในกฎหมายที่มีความซับซ้อนและเข้าใจยาก เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการเงินการคลัง

(3) ทำให้เกิดความชักช้าในความก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม

เพราะบางกรณีประชาชนก็ออกเสียงแสดงประชามติยับยั้งกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ออกมาเพื่อพัฒนาทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและสังคมให้เกิดความก้าวหน้า

(4) คะแนนเสียงของประชาชนเสียงข้างน้อยจะถูกกลบเกลิน

เพราะการออกเสียงแสดงประชามติจะใช้เกณฑ์เสียงข้างมากของประชาชนผู้มาออกเสียง ดังนั้นเสียงข้างมากของการออกเสียงแสดงประชามติจึงอาจไม่ใช่เจตนารมณ์ร่วมของประชาชนในการออกหรือยกเลิกกฎหมายนั้น ๆ ก็ได้ เช่นกรณีที่คะแนนเสียงของประชาชนที่ให้ความเห็นชอบเกินครึ่งหนึ่งเพียงเล็กน้อยเท่านั้น และยังมีประชาชนจำนวนหนึ่งไม่มาออกเสียง

(5) เกิดความล่าช้าโดยไม่จำเป็น

เช่น ถ้ากรณีที่มีความเร่งด่วนจะทำให้เกิดความล่าช้า ไม่ทันต่อสถานการณ์ในขณะนั้น เพราะการออกเสียงแสดงประชามติมีกระบวนการที่ล่าช้า

(6) ประชาชนถูกจำกัดให้เลือกแค่ยอมรับ (Yes) หรือไม่ยอมรับ (No)

ประชาชนไม่สามารถที่จะยอมรับเฉพาะส่วนดีหรือปฏิเสธเฉพาะส่วนที่ไม่ดีของกฎหมายที่นำมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติได้ เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่มีกฎหมายอะไรที่ดีหรือเลวทั้งหมด

LIART

2. ประเทศสหรัฐอเมริกา

2.1 ความเป็นมา

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศประชาธิปไตยประเทศหนึ่งที่น่าการออกเสียงแสดงประชามติเข้ามาเป็นมาตรการเสริมระบบผู้แทน และได้นำมาใช้เป็นเวลานานพอสมควร กล่าวคือ ภายหลังจากที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ประกาศอิสรภาพในปี ค.ศ. 1776 มีผลทำให้อาณานิคม 13 มลรัฐ เป็นอิสระและได้รับเอกราช และ 4 ใน 13 มลรัฐขณะนั้นได้แก่ Connecticut, Massachusetts, New Hampshire และ Rhode Island ได้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาใช้ใหม่โดยกำหนดให้รัฐธรรมนูญใหม่ของทั้ง 4 มลรัฐจะมีผลบังคับใช้ต่อเมื่อต้องได้รับความเห็นชอบโดยเสียงข้างมากของประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงในการออกเสียงแสดงประชามติ

มลรัฐ Massachusetts นับเป็นมลรัฐแรกที่ดำเนินการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญใหม่ ในปี ค.ศ. 1777 รัฐสภาของมลรัฐ Massachusetts ได้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ และได้ส่งให้ประชาชนในการประชุมเมือง (the state's town meetings) เพื่อแสดงความคิดเห็นและลงคะแนนเสียงโดยกำหนดเงื่อนไขว่ารัฐธรรมนูญจะมีผลใช้บังคับได้ถ้าได้คะแนนเสียงเห็นชอบ 2 ใน 3 ของประชาชนผู้มีสิทธิลงคะแนนเสียง แต่รัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวถูกประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ยอมรับโดยเชื่อว่าเหตุผลน่าจะมาจากรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวขาดการรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ต่อมาในปี ค.ศ. 1780 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขและได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญต่อประชาชนอีกครั้งหนึ่ง และในครั้งนี้ผ่านการเห็นชอบโดยประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงได้ลงคะแนนเสียงเห็นชอบจำนวน 2 ใน 3 ของผู้มีสิทธิลงคะแนน ต่อมามลรัฐอื่นก็ได้นำระบบการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติไปใช้กับร่างรัฐธรรมนูญของมลรัฐของตนก่อนที่จะมีการประกาศใช้ ตัวอย่างเช่น มลรัฐ Rhode Island ใน ค.ศ. 1788 มลรัฐ Maine ใน ค.ศ. 1816 และมลรัฐ Alabama ในปี ค.ศ. 1819

ในปี ค.ศ. 1898 ระบอบประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกาได้ก้าวหน้าขึ้นไปอีกขั้นหนึ่งเมื่อมลรัฐ South Dakota ได้ให้สิทธิประชาชนเสนอแก้ไขปรับปรุงรัฐธรรมนูญ และต่อมา 19 มลรัฐ ได้นำสิทธิดังกล่าวมาบัญญัติรองรับในรัฐธรรมนูญของตน และในปี ค.ศ. 1970 ต่อเนื่องจนถึงต้นปี ค.ศ. 1980 การออกเสียงประชามติและการให้สิทธิประชาชนริเริ่มเสนอขอปรับปรุงรัฐธรรมนูญรวมถึงกฎหมายอื่นๆ ได้ถูกกล่าวถึงและนำไปใช้อย่างแพร่หลายในการขอผ่อนผันภาษีและการป้องกันสภาพแวดล้อมอันเนื่องมาจากความรุนแรงของอาวุธนิวเคลียร์ แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกาจะถือได้ว่าเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยโดยตรง แต่ยังไม่เคยมีการจัดให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติในระดับชาติ

2.2 รูปแบบของการออกเสียงแสดงประชามติ

ในปัจจุบัน รูปแบบของการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติในระดับมลรัฐของสหรัฐอเมริกา มีอยู่ด้วยกัน 3 รูปแบบคือ

2.2.1 การออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายบังคับให้ทำ

โดยมากรัฐธรรมนูญของแต่ละรัฐจะบัญญัติว่าเรื่องใดบ้างที่เห็นเป็นเรื่องสำคัญและควรให้ประชาชนได้มีสิทธิออกเสียงแสดงประชามติก่อนการบังคับใช้ ซึ่งแยกออกได้เป็น 4 กรณีคือ

2.2.1.1 การออกเสียงแสดงประชามติต่อรัฐธรรมนูญ

นอกจากมลรัฐ Delaware ที่กำหนดไว้ในมาตรา 16 แห่งรัฐธรรมนูญของมลรัฐว่าในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของมลรัฐผู้มีหน้าที่ในการพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือสภาแห่งมลรัฐโดยสภาแห่งมลรัฐจะต้องลงมติเห็นชอบต่อร่างที่แก้ไขใหม่ไม่ต่ำกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหลังจากลงมติไปแล้วก็ยังประกาศใช้ไม่ได้จนกว่าจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภามลรัฐครั้งใหม่ซึ่งจะต้องนำร่างที่ผ่านความเห็นชอบจากสภาชุดเดิมมาให้สภาชุดใหม่ลงมติเห็นชอบอีกครั้ง และจะต้องได้เสียงสนับสนุนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดอีกเช่นกันจึงจะมีผลบังคับใช้ได้ และนอกจากนี้ มาตราการดังกล่าวยังระบุไว้ในตอนท้ายด้วยว่าไม่ต้องมีการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านการพิจารณาจากสภาแล้ว ส่วนมลรัฐอื่นทุกมลรัฐต่างก็ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของมลรัฐว่าจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในมลรัฐก่อนจึงจะมีผลใช้บังคับได้

การให้ประชาชนลงคะแนนเสียงแสดงประชามติในเรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญนี้แยกออกได้อีก 2 กรณี

(1) กรณีแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญบางส่วน ไม่ว่าจะเป็นการขอแก้ไขเพิ่มเติมโดยสภาแห่งมลรัฐ คณะกรรมาธิการ สภาร่างรัฐธรรมนูญ หรือโดยประชาชนตามระบบ (constitutional initiative) ก็ตามจะต้องนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผ่านการแก้ไขเพิ่มเติมจากรัฐสภาแล้วมาขอความเห็นชอบจากประชาชนในมลรัฐก่อนจึงจะมีผลใช้บังคับ

(2) กรณีการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญใหม่ อันได้แก่การยกเลิกฉบับเดิมแล้วร่างฉบับใหม่ขึ้นมากรณีนี้จะต้องนำมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ 2 ครั้งคือ ในครั้งแรกจะเป็นการขอประชามติจากประชาชนว่าสมควรที่จะตั้งสภาร่างขึ้นมาหรือไม่ และครั้งที่สองเมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วก็ต้องนำมาให้ประชาชนได้ให้ความเห็นชอบโดยการออกเสียงแสดงประชามติก่อน จึงจะมีผลใช้บังคับ

ในการลงคะแนนเสียงแสดงประชามตินั้น มลรัฐส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์คะแนนเสียงข้างมากของประชาชนเป็นตัววัดว่าประชาชนเห็นชอบหรือไม่ แต่บางมลรัฐก็ใช้เกณฑ์ต่างออกไป เช่นมลรัฐ New Hampshire ใช้เกณฑ์คะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้มีสิทธิลงคะแนน

2.2.1.2 การออกเสียงแสดงประชามติเกี่ยวกับร่างกฎหมาย

ไม่มีมลรัฐใดที่บัญญัติให้นำร่างกฎหมายของสภาแห่งมลรัฐมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติก่อนบังคับใช้ แต่ถ้าเป็นร่างกฎหมายที่เกิดจากการเสนอของประชาชนตามวิธี (Initiative Process) แล้วในทางปฏิบัติจะต้องนำร่างกฎหมายนั้นมาให้ประชาชนให้

ความเห็นชอบถึงจะมีผลใช้บังคับได้ นอกจากนี้ ยังมีบางมลรัฐ เช่น มลรัฐ Arizona , Michigan , Nevada , Washington ได้บัญญัติให้นำร่างกฎหมายใดก็ตามที่จะมีผลทำให้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือยกเลิกกฎหมายที่เกิดขึ้นตามวิธี (Initiative Process) จะต้องนำร่างกฎหมายนั้นมาให้ประชาชนให้ความเห็นชอบโดยการออกเสียงแสดงประชามติก่อนจึงจะมีผลใช้บังคับได้

2.2.1.3 การออกเสียงแสดงประชามติเกี่ยวกับการคลัง

ในบางมลรัฐนอกจากจะให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติแก้ไขรัฐธรรมนูญ กฎหมายธรรมดา ยังขยายมาถึงร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับการเงิน เช่น Alaska, Florida, New York ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเงิน การคลังประเภทต่าง ๆ ของมลรัฐ เช่นการกู้ยืมเงินของมลรัฐหรือการจัดเก็บภาษีเพิ่ม จะต้องนำร่างกฎหมายมาให้ประชาชนในมลรัฐออกเสียงแสดงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนจึงจะมีผลบังคับใช้เพราะถือได้ว่าร่างกฎหมายดังกล่าวเป็นร่างกฎหมายที่สำคัญและกระทบถึงสิทธิบางประการของประชาชนในมลรัฐโดยตรง

2.2.1.4 การออกเสียงแสดงประชามติขององค์กรกระจายอำนาจส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญของบางมลรัฐ เช่น Ohio บัญญัติเอาไว้ว่าองค์กรกระจายอำนาจส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดไว้ในข้อบัญญัติท้องถิ่นได้ว่า ข้อบัญญัติของท้องถิ่นประเภทใดที่จะต้องนำไปให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความเห็นชอบก่อนที่จะมีผลบังคับใช้

2.2.2 การออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายให้อำนาจที่จะทำได้

2.2.2.1 ความทั่วไป

การให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติในรูปแบบนี้ ใช้อยู่ในมลรัฐของสหรัฐอเมริกา 24 รัฐ เช่น Alaska , Arizona , Arkansas , California , Colorado , Idaho , Massachusetts , Ohio , Oregon , Washington และจัดให้มีได้ก็แต่เฉพาะกฎหมายที่จัดทำโดยฝ่ายนิติบัญญัติของมลรัฐเท่านั้น การให้สิทธิดังกล่าวถือเป็นการให้สิทธิประชาชนใช้อำนาจอธิปไตยทางนิติบัญญัติด้วยตนเองโดยตรง แต่การใช้อำนาจดังกล่าวของประชาชนก็มีข้อจำกัด โดยข้อจำกัดขึ้นอยู่กับแต่ละมลรัฐ เช่น Arizona , South Dakota ได้บัญญัติข้อยกเว้นไว้ในรัฐธรรมนูญของตนว่าห้ามนำกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องสถานภาพของรัฐบาลหรือสถาบันทางการเมือง หรือในกรณีเกี่ยวกับการเพิ่มเงินเดือนของข้าราชการ มาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติก่อนใช้บังคับ ส่วน California, Oregon และ Washington D.C. ร่างกฎหมายของตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองอย่างเร่งด่วน ไม่สามารถนำมาให้ประชาชนออกเสียงประชามติได้

2.2.2.2 กระบวนการที่สำคัญ

การออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายให้อำนาจที่จะทำได้นั้นมีกระบวนการที่สำคัญดังนี้

เริ่มต้นจากการที่ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตามจำนวนที่กฎหมายของแต่ละมลรัฐจะกำหนด เข้าชื่อกันเป็นผู้ร้องขอให้มีการนำร่างกฎหมายมาให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามแต่ละรัฐธรรมนูญของมลรัฐแต่ละมลรัฐจะกำหนดไว้

ในเมืองซานดิเอโก มลรัฐCalifornia ซึ่งสามารถนำกฎหมายทุกเรื่อง ออกให้ประชาชนเสียงแสดงประชามติได้ยกเว้นเรื่องกำหนดที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยผู้สนับสนุนต้อง ยื่นคำร้องให้มีการออกเสียงแสดงประชามติให้กับเลขานุการรับ-ภายใน 30 วัน หลังจากวันสุดท้ายของ การพิจารณากฎหมายของสภาและก่อนเสนอให้สภาพิจารณาต้องหาผู้สนับสนุนอีกจำนวน5% ของผู้ ลงคะแนนเสียงที่ขึ้นทะเบียน คำร้องต้องมีคำถาม4 คำถามที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่จะขอให้มีการออก เสียงแสดงประชามติ พร้อมด้วยค่าแถลงการณ์แสดงเหตุผลของการเรียกร้อง โดยค่าแถลงการณ์นั้นต้อง ประกอบด้วย 300 คำหรือน้อยกว่านั้น ต่อจากนั้นต้องส่งคำร้องนั้นเวียนให้ประชาชนทั่วเมืองทราบโดย ต้องแนบกฎหมายพร้อมด้วยค่าแถลงการณ์ของผู้เสนอพร้อมลายมือชื่อของผู้เสนอและผู้สนับสนุน

เมื่อยื่นคำร้องต่อเลขานุการเมือง (The City Clerk) ลายมือชื่อในคำ ร้องต้องถูกตรวจสอบโดยการสุ่มตัวอย่างและการสุ่มตัวอย่างนั้นต้องทำการตรวจสอบอย่างน้อย 3% ของ ลายมือชื่อภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่มีการยื่นคำร้อง หลังจากนั้นเลขานุการการเมืองต้องนำเสนอต่อ สภาเมือง และสภาเมืองต้องพิจารณากฎหมายนั้นภายใน10 วันทำงานถ้าหากสภาเมืองปฏิเสธที่จะ อนุญาตให้คำร้องยกเลิกกฎหมายตามคำร้องของประชาชนหรือถ้าสภาเมืองพิจารณาไม่เสร็จแล้วภายใน 10 วันทำงานสภาเมืองต้องพิจารณาจะต้องรับส่งเรื่องดังกล่าวให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติต่อ กฎหมายดังกล่าวภายใน 11 เดือนโดยใช้เกณฑ์เสียงส่วนใหญ่ของผู้มีสิทธิลงคะแนนและกฎหมายนั้นให้ มีผลยกเลิกหรือมีผลบังคับใช้ภายใน 10 วัน นับถัดจากวันที่ประกาศผลการออกเสียงแสดงประชามติ

ส่วนในมลรัฐ Massachusetts ใช้หลักเกณฑ์ง่ายที่สุด กล่าวคือ ผู้ร้องขอ ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจะต้องกรอกแบบฟอร์มขอให้มีการออกเสียงแสดงประชามติพร้อมทั้งมี ผู้สนับสนุนในเบื้องต้น 10 คนลงชื่อสนับสนุนมาด้วยแล้วจึงนำไปยื่นต่อผู้ว่าการรัฐหลังจากนั้นจะต้องหา ผู้สนับสนุนอีกจำนวนหนึ่งซึ่งจะคำนวณจากผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งในมลรัฐครั้งล่าสุดจำนวน 2% ส่วนมล รัฐ Nebraska คำร้องต้องมีผู้ลงลายมือชื่อสนับสนุน 7% ของจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งครั้ง ล่าสุด

สำหรับระยะเวลาในการแสดงประชามตินั้นโดยทั่วไปแล้วอยู่ในระหว่าง 60-120 วันนับจากวันที่กฎหมายผ่านสภามลรัฐ กล่าวคือผู้ร้องขอมีเวลา 60-120 วันที่จะปฏิบัติตาม เงื่อนไข ซึ่งรวมทั้งการหาผู้ลงชื่อสนับสนุน 2% หรือ 7% ดังกล่าวข้างต้นด้วยในการขอให้มีการออกเสียง แสดงประชามติ หากทำไม่ครบเงื่อนไขและขั้นตอนที่กำหนดไว้ ก็จะไม่สามารถขอประชามติจาก ประชาชนในกำหนดดังกล่าวได้

ทุกมลรัฐจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบในเรื่องระยะเวลาและลายมือ ชื่อของผู้สนับสนุนว่าครบถ้วนและเป็นของจริงหรือไม่

การร้องขอให้มีการออกเสียงแสดงประชามติในกฎหมายใดก็จะมีผลทำ ให้กฎหมายนั้นหยุดการบังคับใช้ชั่วคราวจนกว่าผลการออกเสียงแสดงประชามตินั้นจะออกมา หากผล

LIERT

ออกมาปรากฏว่าเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนเห็นชอบกับกฎหมายนั้นกฎหมายนั้นก็จะมีผลใช้บังคับต่อไป ถ้าหากผลออกมามตรงกันข้ามกฎหมายนั้นก็สิ้นผลบังคับ

และในบางรัฐเช่น Massachusetts ได้วางเงื่อนไขเพิ่มเติมว่าหากประชาชนเสียงใหญ่เห็นควรยกเลิกกฎหมายใดต้องได้คะแนนเสียงในการออกเสียงแสดงประชามติไม่น้อยกว่า 30% ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดจึงจะมีผลบังคับ

2.2.3 การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงกฎหมาย (Initiative Process)

การเป็นกระบวนการที่ให้สิทธิแก่ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งจำนวนหนึ่งสามารถเข้าชื่อกันเพื่อริเริ่มที่จะขอให้มีการเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกกฎหมายบางอย่างได้ มลรัฐแรกที่นำกระบวนการนี้มาใช้คือ มลรัฐ South Dakota โดยบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเมื่อปี ค.ศ. 1898 ต่อมามลรัฐอื่นๆก็ได้นำมาใช้อีกหลายมลรัฐ

การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มขอปรับปรุงกฎหมายมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการคือ

2.2.3.1 การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงรัฐธรรมนูญ

(1) ความทั่วไป

มลรัฐจำนวน 17 มลรัฐได้ให้สิทธินี้แก่ประชาชน โดยบัญญัติรองรับไว้ในรัฐธรรมนูญของแต่ละมลรัฐ เช่น Arizona, California, Massachusetts, Oregon, South Dakota แต่ในบางมลรัฐก็ไม่ยินยอมให้มีการให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มขอปรับปรุงรัฐธรรมนูญ เช่น New Mexico, Maryland นอกจากนี้บางมลรัฐที่ให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงรัฐธรรมนูญได้มีข้อจำกัดว่า สามารถหรือไม่สามารถขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงในประเด็นใดบ้าง เช่น มลรัฐ Illinois ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิริเริ่มเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญได้เฉพาะในส่วนที่เป็นองค์ประกอบ และหน้าที่ของสภามลรัฐเท่านั้น ส่วนมลรัฐ Massachusetts ก็ได้ห้ามในส่วนที่เกี่ยวกับศาสนา การแต่งตั้งโยกย้ายผู้พิพากษา การตั้งและยุบศาล ส่วนในมลรัฐ California นั้นประชาชนมีตัวอย่างบัตรลงคะแนนออกเสียงประชามติในการริเริ่มเสนอกฎหมายโดยประชาชน

(2) กระบวนการที่สำคัญ

ขั้นตอนแรกจะเริ่มจากประชาชนผู้ต้องการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญจะรวมตัวกันเรียกว่า “ผู้เริ่มก่อการ” มีจำนวนแล้วแต่มลรัฐจะกำหนดขึ้นข้อความที่ตนต้องการแก้ไขทั้งส่วนเดิมและส่วนที่มีการแก้ไขใหม่ต่อผู้ว่าการรัฐ จากนั้นก็จะมีการให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงในมลรัฐลงชื่อสนับสนุน โดยมีจำนวนผู้สนับสนุนและระยะเวลาในการรวบรวมแตกต่างกันอยู่กับแต่ละมลรัฐ เช่น มลรัฐ California กำหนดให้มีผู้ลงชื่อสนับสนุนจะต้องมีจำนวน 8% ส่วนมลรัฐ Nebraska ต้องมีผู้ลงชื่อสนับสนุนจำนวน 10% สำหรับระยะเวลาในการรวบรวมนั้นกำหนดมากน้อยแล้วแต่รัฐธรรมนูญของแต่ละมลรัฐ เช่น มลรัฐ California กำหนด 150 วัน เมื่อได้ผู้ลงชื่อสนับสนุนตามจำนวนที่แต่ละมลรัฐ

กำหนดไว้แล้วจะนำรัฐธรรมนูญส่วนที่ขอแก้ไขนั้นมาให้ประชาชนในมลรัฐทั้งหมดออกเสียงแสดงประชามติว่าเห็นชอบด้วยกับการขอแก้ไขดังกล่าวหรือไม่

2.2.3.2 การให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงกฎหมาย

(1) ความทั่วไป

มีกระบวนการที่คล้ายกับการให้สิทธิประชาชนเป็นผู้ริเริ่มเสนอขอปรับปรุงรัฐธรรมนูญ ได้มีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ 21-มลรัฐด้วยกัน -Arizona , California, Colorado, Ohio การขอปรับปรุงกฎหมายนี้หมายรวมถึงการเสนอกฎหมายใหม่ทั้งฉบับ แก้ไข หรือยกเลิกกฎหมายเดิม ซึ่งมีหลักเกณฑ์วิธีการที่สำคัญคล้ายๆกันคือ การเสนอกฎหมายใหม่หรือการยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมายเดิมจะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญของมลรัฐนั้นๆ

(2) กระบวนการที่สำคัญ

สำหรับขั้นตอนและกระบวนการที่สำคัญก็เช่นเดียวกันกับการริเริ่มเสนอขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือต้องมีผู้ริเริ่มก่อนการถามจำนวนที่กฎหมายกำหนด เสนอขอให้มีกฎหมายใหม่ ยกเลิกหรือแก้ไขกฎหมายเดิม ผู้ริเริ่มก่อนการจะต้องทำร่างกฎหมายและข้อเสนอไปเสนอต่อผู้ว่าการรัฐ จากนั้นก็ต้องหาจำนวนผู้ลงลายมือชื่อสนับสนุนตามที่กฎหมายในแต่ละมลรัฐกำหนด เช่น มลรัฐ Florida กำหนดว่าการให้ประชาชนริเริ่มเสนอขอปรับปรุงกฎหมายจะต้องประกอบด้วยข้อเสนอและข้อสรุป เพื่อที่องค์กรที่รับผิดชอบของมลรัฐจะได้นำข้อสรุปนั้นส่งแก่ประชาชนพิจารณาว่าผู้เสนอมีความต้องการอย่างไร เมื่อมลรัฐได้รับข้อเสนอแล้ว ก็จะให้เจ้าหน้าที่ผู้ที่มีอำนาจตรวจสอบว่าร่างกฎหมายที่เสนอมานั้นขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญหรือไม่ หากข้อเสนอนั้นขัดต่อรัฐธรรมนูญ ก็ไม่จำเป็นต้องนำออกไปให้ประชาชนพิจารณา ส่วนระยะเวลาในการยื่นข้อเสนอนั้นแต่ละมลรัฐก็กำหนดไว้แตกต่างกัน เช่น มลรัฐ Colorado และ Florida กำหนดว่าต้องยื่นข้อเสนอต่อเจ้าหน้าที่อย่างน้อย 3 เดือน ก่อนวันเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาระดับประเทศ (สภาครองเกส) หากยื่นผิดระยะเวลาดังกล่าว ก็ยื่นได้แต่ต้องไปลงคะแนนเสียงแสดงประชามติในการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาในครั้งถัดไป บางมลรัฐก็จำกัดสิทธิริเริ่มในบางเรื่องเช่น มลรัฐ California ห้ามนำเสนอเรื่องที่กระทบสิทธิของบุคคลธรรมดาหรือเอกชน และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดเขตเลือกตั้ง

3. ประเทศฝรั่งเศส

3.1 ความทั่วไป

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ พบว่า ประเทศฝรั่งเศสได้มีความพยายามให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเกี่ยวกับการรวมแคว้น Metz เข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส ในปี ค.ศ. 1552 แต่ความพยายามไม่ประสบความสำเร็จ หลังจากนั้นประมาณ 100 กว่าปี การให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติได้ถูกจัดให้มีขึ้นเป็นครั้งแรกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สัตยาบันต่อรัฐธรรมนูญในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1793 และถูกใช้เรื่อยมาจนถึงช่วงระหว่างสาธารณรัฐที่ 3 (ค.ศ. 1870-1940) การออกเสียงแสดงประชามติไม่ได้ถูกใช้ เนื่องจากการขาดเสถียรภาพของรัฐบาล เห็นได้จากในสาธารณรัฐที่ 3 มีรัฐบาลด้วยกันทั้งหมดมากกว่า 100 ชุด แม้ว่ากฎหมายใน ค.ศ. 1940 ได้ให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีนายพล Petin ในการนำรัฐธรรมนูญให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ แต่ก็ไม่มีการใช้อำนาจแต่อย่างใด จนกระทั่งสาธารณรัฐที่ 3 ได้สิ้นสุดลงเมื่อประเทศฝรั่งเศสถูกกองทัพเยอรมันยึดครองในสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อปี ค.ศ. 1940 และเมื่อประเทศเยอรมันแพ้สงคราม ส่งผลให้ประเทศฝรั่งเศสได้รับการปลดปล่อยในปี ค.ศ. 1944 นายพลเดอโกลส์ ได้นำการออกเสียงแสดงประชามติมาใช้อีกครั้ง โดยในวันที่ 21 ตุลาคม ค.ศ. 1945 ได้มีการกำหนดให้เลือกสภาแห่งชาติพร้อมกับให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติว่า จะรักษาระบบการปกครองของสาธารณรัฐที่ 3 ตามเดิมหรือเห็นควรให้ร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ ทั้งนี้มีการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติโดยมีการลงคะแนนอย่างเสรีอย่างมาก ซึ่งทหาร และสตรีก็เพิ่งได้รับสิทธิลงคะแนนในครั้งนี้เป็นครั้งแรก ผลของการออกเสียงแสดงประชามติปรากฏว่าประชาชนเห็นควรให้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่ด้วยเสียง 17,908,000 หรือ 96.4%

ร่างรัฐธรรมนูญโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญชุดแรกนั้นได้จัดรูปแบบการปกครองเป็นระบบสภานิติบัญญัติสภาเดียวและให้สภามีอำนาจมาก แต่เมื่อเสนอให้ประชาชนเพื่อเห็นชอบด้วยการออกเสียงแสดงประชามติปรากฏว่าประชาชนเสียงส่วนใหญ่ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง 10,450,000 ต่อ 9,280,000 ทำให้ต้องเลือกสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่เพื่อทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่ 2 นี้ได้จัดรูปแบบการปกครองเป็นแบบรัฐสภาแต่เป็นสภาคู่ และได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในการออกเสียงแสดงประชามติด้วยคะแนนเสียง 9,297,000 ต่อ 8,165,000 และมีผู้ไม่มาออกเสียงจำนวน 8,500,000 ซึ่งเป็นกรเริ่มเข้าสู่การจัดตั้งสาธารณรัฐที่ 4 แต่สภาพทางการเมืองภายใต้สาธารณรัฐที่ 4 ก็หาแตกต่างจากสาธารณรัฐที่ 3 แม้จะพยายามแก้ไขโดยให้ประสิทธิประธานาธิบดี ในการขอรับทราบความเป็นไปของบ้านเมือง และยังได้เพิ่มอำนาจสถาบันหรือสภาที่สอง (Conseil de la Republique) ให้เข้มแข็ง แต่จากสภาพที่มีพรรคการเมืองพรรคเล็กพรรคน้อยหลายพรรคและขาดวินัยภายในพรรค ทำให้เป็นการยากที่รัฐสภาจะปฏิบัติหน้าที่ให้ลุล่วงไปด้วยดี และที่ร้ายแรงกว่านั้น คือพรรคการเมืองเหล่านี้มีอิทธิพลเหนือมติมหาชน แต่การที่พรรคการเมืองแตกแยกกันทำให้ไม่สามารถแสดงมติมหาชนออกมาได้ จนทำให้สาธารณรัฐที่ 4 ต้องสิ้นสุดลง

หลังจากนั้น รัฐบาลภายใต้การนำของนายพลเดอโกลส์ ได้ร่างรัฐธรรมนูญและเสนอต่อประชาชนเพื่อประชามติ และได้ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอาณานิคมโพ้นทะเล ของฝรั่งเศสมีสิทธิออกเสียงแสดงประชามติ ในคำถามว่า ต้องการเป็นอิสระหรือเข้าเป็นสมาชิกประเทศฝรั่งเศส ผลปรากฏว่า ประชาชนในประเทศฝรั่งเศสได้ลงคะแนนเสียงยอมรับรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ด้วยคะแนน 31 ล้านต่อ 4 ล้าน ส่วนในอาณานิคมผลปรากฏว่าเสียงข้างมากยอมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส หลังจากนั้น ระบบการออกเสียงแสดงประชามติก็ถูกใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

3.2 รูปแบบของการออกเสียงแสดงประชามติ

รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันคือ ฉบับปี ค.ศ.1958 ได้บัญญัติรองรับเรื่องการให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติไว้ในมาตรา 3 ว่า “อำนาจอธิปไตยแห่งชาติเป็นของปวงชน ปวงชนใช้อำนาจอธิปไตยโดยผ่านทางผู้แทนปวงชน และผ่านทางวิธีการออกเสียงแสดงประชามติ” หมายความว่า อำนาจอธิปไตยนั้นประชาชนสามารถใช้โดยทางอ้อมผ่านทางผู้แทนหรือใช้โดยตรงโดยวิธีการออกเสียงแสดงประชามติ

การออกเสียงแสดงประชามติในประเทศฝรั่งเศส เกิดขึ้นได้ 3 กรณี คือ

3.2.1 การออกเสียงแสดงประชามติต่อรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา 89 ของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติเรื่องการออกเสียงแสดงประชามติของประชาชนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญว่า สิทธิที่จะเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเป็นสิทธิของประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรีและของสมาชิกวุฒิสภา ข้อเสนอให้แก้ไขรัฐธรรมนูญจะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาโดยมีข้อความเหมือนกัน รัฐธรรมนูญที่แก้ไขเพิ่มเติมจะใช้บังคับได้ ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประชาชนโดยการออกเสียงแสดงประชามติ

กระบวนการในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจะเริ่มต้น โดยนายกรัฐมนตรี และสมาชิกวุฒิสภา เสนอคำแนะนำต่อประธานาธิบดีว่าสมควรที่จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในเรื่องใด ถ้าประธานาธิบดีเห็นชอบก็จะมีกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และส่งให้สภาแห่งรัฐเพื่อตรวจแก้ไขร่าง เสร็จแล้วก็นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ จากนั้นก็ต้องนำร่างดังกล่าวเสนอให้รัฐสภาเห็นชอบ และต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาโดยมีข้อความเหมือนกัน หลังจากนั้น ประธานาธิบดีจะต้องนำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวออกให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติก่อนการบังคับใช้ต่อไป

แต่ประธานาธิบดีสามารถหลีกเลี่ยงกระบวนการดังกล่าวได้โดยใช้กระบวนการตามมาตรา 89 วรรค 3 โดยการขอให้สภาทั้งสองประชุมร่วมกันเป็นสภาคองเกรส โดยจะต้องมีสมาชิกสภาจำนวนสามในห้าออกเสียงให้ความเห็นชอบ

แต่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญของประเทศฝรั่งเศสก็มีข้อจำกัดคือ ห้ามแก้ไขในเรื่องที่เกี่ยวกับอาณาเขตของประเทศ และระบบการปกครองแบบสาธารณรัฐไม่ได้

LIERT

เห็นได้ว่ากระบวนการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญในมาตรา 89 นี้เป็นรูปแบบของการออกเสียงแสดงประชามติที่กฎหมายให้อำนาจทำได้ โดยอำนาจนั้นเป็นดุลพินิจของประธานาธิบดีที่จะให้เกิดหรือไม่ โดยปกติหากข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญผ่านความเห็นชอบของสภาทั้งสองขึ้นสู่ประธานาธิบดีแล้ว ประธานาธิบดีก็จะนำไปประชาชนออกเสียงแสดงประชามติก่อนการบังคับใช้

3.2.2 การออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างกฎหมาย

มาตรา 11 ของรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้อำนาจแก่ประธานาธิบดีที่จะจัดให้มีการออกเสียงแสดงประชามติในร่างกฎหมายที่สำคัญว่า

ประธานาธิบดีแห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส โดยการเสนอของรัฐบาลในระหว่างสมัยการประชุมสภา หรือโดยการเสนอของทั้งสองสภารวมกันโดยข้อเสนอที่พิมพ์ใน Journal officiel (ราชกิจจานุเบกษา) สามารถที่จะจัดให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเกี่ยวกับร่างกฎหมายใด ๆ ซึ่งมีผลต่อการบริหารประเทศ ต่อข้อตกลงระหว่างประชาคมฝรั่งเศสหรือมีผลผูกพันอนุมัติให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาและร่างกฎหมายดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันทางการเมืองใด แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

เมื่อผลของการออกเสียงแสดงประชามติยอมรับร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว ประธานาธิบดีแห่งประเทศสาธารณรัฐฝรั่งเศสประกาศใช้กฎหมายดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามความในมาตรา 10

ซึ่งสามารถแยกออกได้ดังต่อไปนี้

(1) ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบองค์กรของรัฐ ซึ่งได้แก่ ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดองค์กรของรัฐ ร่างกฎหมายที่กำหนดองค์กรประกอบหรือเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของรัฐบาลหรือของรัฐสภา รวมทั้งร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และร่างกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารขององค์กรกระจายอำนาจส่วนท้องถิ่น

(2) ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในข้อตกลงของประชาคมยุโรปอันได้แก่บรรดาข้อตกลงทั้งหมดที่ประเทศฝรั่งเศสทำกับประเทศสมาชิกประชาคมยุโรป

(3) การให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญาที่แม้จะไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่ก็อาจกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ของสถาบันต่าง ๆ ได้

คำว่า “ร่างกฎหมายใด ๆ...” ในมาตรา 11 นั้น ความเห็นทั่วไปเห็นว่า ใช้ได้แต่เฉพาะกับร่างกฎหมายธรรมดา และร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ จะใช้กับรัฐธรรมนูญไม่ได้ แต่การออกเสียงแสดงประชามติในปี ค.ศ.1962 ประธานาธิบดีเดอโกลส์ได้เสนอให้ประชาชนชาวฝรั่งเศสออกเสียงแสดงประชามติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเลือกประธานาธิบดีโดยตรง โดยนายพลเดอโกลส์ ประธานาธิบดีในขณะนั้นได้ตีความคำว่า “ร่างกฎหมาย” ในความหมายที่กว้างโดย

LIERT

ให้รวมถึงร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญด้วย ซึ่งเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญของฝรั่งเศสมีบทกำหนดเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องเฉพาะอยู่แล้วในมาตรา 89

กระบวนการในการออกเสียงแสดงประชามติต่อร่างกฎหมายตามมาตรา 11 นี้จะเริ่มจากรัฐบาลหรือสมาชิกผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาร่วมกันเสนอต่อประธานาธิบดีว่าสมควรที่จะนำร่างกฎหมายใดให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติ โดยข้อเสนอนั้นต้องลงพิมพ์ใน Journal official ซึ่งเป็นเอกสารคล้ายกับราชกิจจานุเบกษาของไทย ประธานาธิบดีมีอิสระในการตัดสินใจว่าจะนำร่างกฎหมายตามข้อเสนอดังกล่าวให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติหรือไม่ หากประธานาธิบดีเห็นสมควร รัฐสภาจะต้องจัดทำกฎหมายเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนในการออกเสียงแสดงประชามติโดยเร่งด่วน ส่วนรัฐบาลก็ต้องแจ้งเรื่องดังกล่าวให้ประชาชนทราบโดยผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง หากประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเห็นชอบกับร่างกฎหมายดังกล่าว ประธานาธิบดีก็จะลงนามในร่างกฎหมายดังกล่าว และประกาศใช้ร่างกฎหมายนั้น ภายใน 15 วัน นับแต่วันประกาศผลประชามติ แต่ถ้าประชาชนออกเสียงแสดงประชามติไม่เห็นชอบร่างกฎหมายนั้นก็ตกไป

ได้เคยมีการจัดให้ประชาชนออกเสียงแสดงประชามติเกี่ยวกับร่างกฎหมายตามมาตรา 11 เช่นตัวอย่างดังต่อไปนี้

(1) การออกเสียงแสดงประชามติเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม ค.ศ.1962 ในเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ.1958 ในส่วนที่เกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้งประธานาธิบดีที่ให้ประชาชนสามารถเลือกได้โดยตรง ซึ่งประชาชนเห็นด้วยกับร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญดังกล่าว 62.23 % และไม่เห็นด้วย 37.75 %

(2) การออกเสียงแสดงประชามติเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม ค.ศ.1969 ต่อร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกระจายอำนาจไปสู่ส่วนภูมิภาค และสถาบันสภาสูง ซึ่งเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งมีมาตรการเป็นการเฉพาะในมาตรา 89 แต่ประธานาธิบดีเดอโกลล์ เกรงจะมีอุปสรรคเนื่องจากกระทบต่อสภาสูงโดยตรงจึงหลีกเลี่ยงมาใช้อำนาจตามมาตรา 11 แต่ได้รับการคัดค้านอย่างรุนแรงจนประธานาธิบดีเดอโกลล์ ต้องแถลงการณ์ว่า ถ้าประชาชนไม่ยอมรับที่ตนเสนอ ก็เท่ากับประชาชนไม่ยอมรับผู้ที่เป็นเจ้าของโครงการ การกล่าวเช่นนี้ทำให้การออกเสียงแสดงประชามติมีลักษณะที่ก่อให้เกิดความลังเลแก่ประชาชนผู้นิยมเลื่อมใสในตัว of ประธานาธิบดีเดอโกลล์ แต่ไม่เห็นด้วยกับโครงการที่

นำมาให้ลงประชามติ ผลปรากฏว่าประชาชนไม่ยอมรับร่างกฎหมายดังกล่าวด้วยคะแนนเสียง 11,943,282 ต่อ 10,908,855 ส่งผลให้ประธานาธิบดีเดอโกลล์ต้องลาออก

3.2.3 การออกเสียงแสดงประชามติต่อดินแดนของประเทศ

เป็นรูปแบบที่ปรากฏในมาตรา 53 วรรค 3 ของรัฐธรรมนูญ แต่ในรัฐธรรมนูญ มิได้ใช้คำว่า การออกเสียงแสดงประชามติ โดยตรง แต่กำหนดเอาไว้ว่าห้ามมิให้มีการโอนแลกเปลี่ยน หรือรวมดินแดนโดยยังมิได้รับความยินยอม (Contentment) ของประชาชนผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งเมื่อพิจารณา จากทฤษฎี และแนวทางปฏิบัติหน้าที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าไม่มีวิธีใดที่จะได้รับรู้ความต้องการของ ประชาชนดีไปกว่าการออกเสียงแสดงประชามติของประชาชนผู้เกี่ยวข้อง

3.3 องค์กรในการควบคุมและตรวจสอบการออกเสียงแสดงประชามติ

มาตรา 60 ของรัฐธรรมนูญฝรั่งเศสได้กำหนดให้คณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นองค์กรที่ทำ หน้าที่ในการควบคุม และการตรวจสอบความถูกต้องของการออกเสียงแสดงประชามติ รวมถึงหน้าที่ใน การประกาศผลประชามติ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์กรที่จะเผยแพร่ขั้นตอน และ วิธีการในการลงคะแนนเสียงแสดงประชามติ³

รายงานผลการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อ 19 ส.ค. 2550 จำแนกรายจังหวัด

ลำดับ	จังหวัด	เห็นชอบ	ร้อยละ	ไม่เห็นชอบ	ร้อยละ
1	กรุงเทพมหานคร	1,482,614	65.69	774,336	34.31
2	กระบี่	156,326	90.91	15,640	9.09
3	กาญจนบุรี	205,441	66.63	102,877	33.37
4	กาฬสินธุ์	118,625	30.78	266,770	69.22
5	กำแพงเพชร	211,812	74.96	70,737	25.04
6	ขอนแก่น	233,967	33.49	464,710	66.51
7	จันทบุรี	158,887	72.03	61,702	27.97
8	ฉะเชิงเทรา	173,173	64.47	95,445	35.53
9	ชลบุรี	363,427	76.87	109,346	23.13
10	ชัยนาท	99,890	66.92	49,385	33.08
11	ชัยภูมิ	145,078	34.38	276,905	65.62
12	ชุมพร	197,717	93.20	14,433	6.80
13	เชียงราย	189,947	36.30	333,334	63.70
14	เชียงใหม่	344,219	43.27	451,309	56.73
15	ตรัง	252,426	92.46	20,586	7.54
16	ตราด	68,957	78.87	18,472	21.13
17	ตาก	161,127	78.24	44,800	21.76
18	นครนายก	76,155	69.57	33,305	30.43
19	นครปฐม	221,507	62.38	133,563	37.62
20	นครพนม	60,372	22.41	209,016	77.59
21	นครราชสีมา	617,585	59.16	426,358	40.84
22	นครศรีธรรมราช	507,448	92.20	42,900	7.80
23	นครสวรรค์	285,222	67.07	140,063	32.93
24	นนทบุรี	265,865	61.42	166,980	38.58
25	นราธิวาส	188,673	76.97	56,463	23.03
26	น่าน	87,885	39.21	136,281	60.79
27	บุรีรัมย์	305,495	55.20	247,976	44.80
28	ปทุมธานี	202,364	58.34	144,490	41.66
29	ประจวบคีรีขันธ์	164,672	83.42	32,723	16.58
30	ปราจีนบุรี	120,903	61.66	75,187	38.34
31	ปัตตานี	159,695	76.42	49,277	23.58
32	พระนครศรีอยุธยา	174,541	54.41	146,244	45.59
33	พะเยา	97,892	41.38	138,666	58.62

ลำดับ	จังหวัด	เห็นชอบ	ร้อยละ	ไม่เห็นชอบ	ร้อยละ
34	พังงา	96,417	87.07	14,314	12.93
35	พัทลุง	209,493	90.82	21,173	9.18
36	พิจิตร	140,925	66.69	70,385	33.31
37	พิษณุโลก	247,129	71.31	99,416	28.69
38	เพชรบุรี	187,363	83.92	35,913	16.08
39	เพชรบูรณ์	242,822	64.61	132,990	35.39
40	แพร่	89,361	37.56	148,545	62.44
41	ภูเก็ต	110,936	90.04	12,273	9.96
42	มหาสารคาม	129,894	34.26	249,257	65.74
43	มุกดาหาร	31,787	23.25	104,907	76.75
44	แม่ฮ่องสอน	65,320	69.25	28,999	30.75
45	ยโสธร	65,022	30.14	150,692	69.86
46	ยะลา	120,956	73.80	42,936	26.20
47	ร้อยเอ็ด	110,799	22.82	374,774	77.18
48	ระนอง	61,115	91.98	5,328	8.02
49	ระยอง	188,718	78.16	52,736	21.84
50	ราชบุรี	265,678	73.68	94,917	26.32
51	ลพบุรี	185,444	61.38	116,681	38.62
52	ลำปาง	163,132	41.50	229,953	58.50
53	ลำพูน	111,042	48.29	118,916	51.71
54	เลย	116,396	43.07	153,831	56.93
55	ศรีสะเกษ	153,292	29.48	366,690	70.52
56	สกลนคร	113,866	27.48	300,444	72.52
57	สงขลา	529,513	91.91	46,607	8.09
58	สตูล	96,999	83.47	19,206	16.53
59	สมุทรปราการ	252,201	59.02	175,083	40.98
60	สมุทรสงคราม	66,742	76.79	20,175	23.21
61	สมุทรสาคร	127,088	68.88	57,426	31.12
62	สระแก้ว	180,449	74.21	62,702	25.79
63	สระบุรี	175,766	64.02	98,798	35.98
64	สิงห์บุรี	59,352	58.81	41,565	41.19
65	สุโขทัย	187,793	73.03	69,350	26.97
66	สุพรรณบุรี	238,817	65.72	124,587	34.28
67	สุราษฎร์ธานี	362,120	91.88	32,024	8.12
68	สุรินทร์	175,991	37.49	293,398	62.51

ลำดับ	จังหวัด	เห็นชอบ	ร้อยละ	ไม่เห็นชอบ	ร้อยละ
69	หนองคาย	81,934	25.22	243,007	74.78
70	หนองบัวลำภู	46,959	25.97	133,849	74.03
71	อ่างทอง	70,162	57.49	51,883	42.51
72	อำนาจเจริญ	73,224	49.17	75,684	50.83
73	อุดรธานี	165,196	28.39	416,725	71.61
74	อุดรดิตถ์	122,017	59.46	83,183	40.54
75	อุทัยธานี	103,469	77.02	30,876	22.98
76	อุบลราชธานี	304,700	43.55	394,964	56.45
รวมทั้งประเทศ		14,727,306	57.81	10,747,441	42.19

หมายเหตุ สถิติตามตารางนี้คำนวณจากบัตรที่นับเป็นคะแนน โดยไม่รวมบัตรที่ไม่ได้นับเป็นคะแนน เช่น บัตรเสีย การฉีกบัตร การคืนบัตร หรืออื่นๆ ซึ่งเป็นไปตามประกาศ สสร. ข้อ 33 เพื่อแสดงผลการออกเสียงประชามติ รายการเห็นชอบและไม่เห็นชอบ ในอัตรา 100 เปอร์เซ็นต์

สถิติข้อมูลการออกเสียงประชามติ

๑) ผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ	๔๕,๐๙๒,๙๕๕ คน	
๒) ผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติ	๒๕,๙๗๘,๙๕๕ คน	คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๖๑
๓) บัตรผู้มาใช้สิทธิออกเสียง	๒๕,๔๗๔,๗๔๗ บัตร	
(๑) บัตรเห็นชอบ	๑๔,๗๒๗,๓๐๖ บัตร	คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๙
(๒) บัตรไม่เห็นชอบ	๑๐,๗๔๗,๔๔๑ บัตร	คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๗
(๓) บัตรเสีย	๕๐๔,๑๒๐ บัตร	
การคืนบัตรและอื่นๆ ๘๗ บัตร รวมเป็น	๕๐๔,๒๐๗ บัตร	คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๔
๔) จำแนกประเภทการใช้สิทธิลงคะแนน		
(๑) มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดลำพูน จำนวน ๒๓๗,๒๖๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๓๔		
(๒) มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติน้อยที่สุด ได้แก่ จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๔๘๑,๑๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๖๖		
(๓) บัตรที่ไม่นับเป็นคะแนน		
ก. บัตรเสียมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จำนวน ๓,๕๕๓ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๖.๐๕		
ข. บัตรเสียน้อยที่สุด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๕,๕๒๗ บัตร คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๒		

สถิติการใช้สิทธิออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำแนกตามรายภาค

ภาค	ผู้มีสิทธิออกเสียง	ผู้ใช้สิทธิออกเสียง	ร้อยละ	บัตรที่นับเป็นคะแนน	เห็นชอบ	ร้อยละ	ไม่เห็นชอบ	ร้อยละ	บัตรที่ไม่นับเป็นคะแนน			ร้อยละ
									บัตรเสีย	การคืนบัตร/อื่นๆ	รวม	
กลาง	๑๕,๑๔๕,๓๐๗	๘,๗๕๑,๕๘๘	๕๗.๗๒	๘,๕๘๙,๖๔๗	๕,๗๑๕,๙๗๓	๖๕.๓๘	๒,๘๗๔,๖๗๔	๓๒.๘๙	๑๕๑,๘๑๕	๒๖	๑๕๑,๘๑๕	๑.๗๔
ใต้	๖,๒๖๘,๐๗๔	๓,๗๑๗,๖๖๕	๕๙.๓๑	๓,๖๕๐,๓๘๙	๓,๒๑๕,๕๐๖	๘๖.๕๗	๔๓๔,๘๘๓	๑๑.๕๖	๗๗,๒๗๑	๔	๗๗,๒๗๑	๒.๐๔
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๕,๓๕๑,๙๗๓	๘,๓๕๐,๖๗๗	๕๔.๓๙	๘,๒๐๐,๑๓๙	๓,๐๕๐,๑๘๒	๓๖.๕๓	๕,๑๕๙,๙๕๗	๖๑.๖๗	๑๕๐,๕๓๒	๕๖	๑๕๐,๕๓๒	๑.๘๐
เหนือ	๘,๓๒๘,๖๐๑	๕,๑๖๙,๑๒๕	๖๒.๐๖	๕,๐๕๔,๕๗๒	๒,๗๔๗,๖๕๕	๕๓.๑๕	๒,๓๐๖,๙๒๗	๔๕.๕๕	๑๒๕,๕๕๒	๑๑	๑๒๕,๕๕๒	๒.๔๑
รวมทั้งประเทศ	๔๕,๐๙๒,๙๕๕	๒๕,๙๗๘,๙๕๕	๕๗.๖๑	๒๕,๔๗๔,๗๔๗	๑๔,๗๒๗,๓๐๖	๕๖.๖๙	๑๐,๗๔๗,๔๔๑	๔๑.๓๗	๕๐๔,๑๒๐	๘๗	๕๐๔,๒๐๗	๑.๙๔

หมายเหตุ สถิติตามตารางนี้ใช้ข้อมูลจากจำนวนผู้มาใช้สิทธิออกเสียงทั้งหมดมาคำนวณในแต่ละรายการ ซึ่งแยกเป็น ๒ ส่วน คือ
 ๑. บัตรที่นับเป็นคะแนน ซึ่งรายการเห็นชอบและไม่เห็นชอบ รวมคิดเป็นร้อยละ ๙๘.๐๖
 ๒. บัตรที่ไม่นับเป็นคะแนน คือ แยกเป็นรายการบัตรเสียและการคืนบัตร/อื่นๆ รวมคิดเป็นร้อยละ ๑.๙๔
 รวมส่วนที่ ๑ และ ๒ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. สถิติข้อมูลการออกเสียงประชามติ (วารสารพรรคการเมือง

สัมพันธ์ ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๒ กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๐, หน้า๗)

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

สำนักวิชาการ

www.parliament.go.th/library/

บริการวิชาการ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประติพัทธ์

- ❖ ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทฤษฎีสันติภาพ
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๔
- ❖ ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย์ การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน ขบประมาณ ประกันภัย อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๔
- ❖ ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
ติดต่อ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๔-๕๔

วันจันทร์ - ศุกร์ เวลาราชการ

บริการวิชาการ ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน

๑. ศูนย์บริการวิชาการเฉพาะกิจ (Academic Service Center) บริการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการทุกสาขาวิชา ณ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๔ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๒๒
๒. ศูนย์สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) บริการค้นคว้าข้อมูลทางวิชาการทุกสาขาวิชา บริการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล LEXIS-NEXIS, ฐานข้อมูล ABI/Inform, ฐานข้อมูลDAO : Dissertation Abstracts Online, ฐานข้อมูล NEWSCenter, ฐานข้อมูล TFRC Econ Analysis, สยามจดหมายเหตุ, กฤตภาคข่าว (News Clipping), กฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
ณ อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓ โทร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๔๗๘

วันจันทร์-ศุกร์ เวลา ๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ นาฬิกา

วันประชุมสภา เวลา ๘.๓๐ - ๑๗.๓๐ นาฬิกา

แผนผังศูนย์บริการวิชาการเฉพาะกิจ

Academic Service Center

อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๑

แผนผังศูนย์สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

E-Knowledge Services

อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓

